

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

№ ВЧЕЗ-853-81-33

София, 11.05.2018 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	853- 81-1
Дата	11 / 05 2018 г.

„
“

**ДО
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание Решение на Народното събрание на Република България, прието на 14 март 2018 г., за създаване на Временна комисия за установяване на всички факти и обстоятелства във връзка с приватизацията и планираната продажба на дружествата на ЧЕЗ Груп в България внасям Доклад за установените факти и обстоятелства във връзка с приватизацията и планираната продажба на ЧЕЗ Груп България и направените констатации, и проект на решение за приемане на Доклада.

*С уважение,
ЖЕЛЬО БОЙЧЕВ*

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВРЕМЕННАТА КОМИСИЯ**

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ВРЕМЕННАТА КОМИСИЯ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА ВСИЧКИ ФАКТИ И ОБСТОЯТЕЛСТВА ВЪВ ВРЪЗКА С ПРИВАТИЗАЦИЯТА И ПЛАНИРАНАТА ПРОДАЖБА НА ДРУЖЕСТВАТА НА ЧЕЗ ГРУП В БЪЛГАРИЯ

I. УВОД

Временната комисия за установяване на всички факти и обстоятелства във връзка с приватизацията и планираната продажба на дружествата на ЧЕЗ Груп в България бе създадена с решение на Народното събрание на 14 март 2018 г. със срок на действие един месец. Създаването на комисията бе в отговор на разразилата се обществена реакция, свързана с оповестеното на 22 февруари 2018 г. решение на Надзорният съвет на ЧЕЗ Груп, с което се дава предварително съгласие компанията да продаде активите си в България на „Инерком България“ ЕАД. Острата реакция в българската общественост бе породена от редица обстоятелства, основно от които бе факта на избора на купувач – една непозната и сравнително нова компания, която на практика предстои да придобие активи на стойност над 300 милиона евро. Последвалата оставка на министъра на енергетиката породи допълнителни реакции и въпроси в обществото.

С оглед краткият срок за работа и предвид предмета на възложените задачи, комисията концентрира своята работа в две основни направления:

- Приватизация на мажоритарния дял в капитала на електроразпределителните дружества в Западна България, проведена през 2003-2005 г. и последваща приватизация на миноритарните дялове на държавата в капитала на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД, проведена през 2012 г. и проведения следприватизационен контрол, както и степента на изпълнение на целите на приетата през 2003 г. Стратегия за приватизация на електроразпределителните дружества.
- Изясняване на всички обстоятелства относно планираната продажба на дружествата на ЧЕЗ Груп България. Информация за купувача, какъв е произходът на средствата, с които се предвижда да бъде реализирана сделката. Какви са били действията на българските институции с оглед на техните законови отговорности.

В тази връзка за периода от създаването си до настоящия момент, комисията проведе пет заседания, на които бяха изслушани представители на Министерство на финансите, Министерство на енергетиката, Главен прокурор на Република България, Държавна агенция „Национална

сигурност“ (ДАНС), Държавна агенция „Разузнаване“ (ДАР), Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), Конфедерация на независимите синдикати в България (КНСБ), КТ „Подкрепа“ и „Инерком България“ ЕАД. На заседанията бяха представени наличните данни и бе изискана допълнително информация и становища от компетентните държавни органи, финансови институции и лица, имащи пряко отношение към предмета на работа на комисията.

II. Приватизация на мажоритарния дял в капитала на електроразпределителните дружества в Западна България, проведена през 2003-2005г. и последваща приватизация на миноритарните дялове на държавата в капитала на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД, проведена през 2012 г.

Фактическа обстановка

Обект на анализ на Временната комисия към Народното събрание, са дружествата „ЧЕЗ Разпределение България“ АД (собственик и оператор на електроразпределителната мрежа (ЕРМ) на площ от около 35% от общата територия и с 40% от общото население на страната) и „ЧЕЗ Електро България“ АД (доставчик на електрическа енергия на същите потребители от същата територия). Като свързани дружества, „ЧЕЗ Разпределение“ и „ЧЕЗ Електро“ се разглеждат като един обект на анализа. Дружествата на ЧЕЗ притежават активи с критично значение за националната сигурност. Те отговарят за сигурността на доставките с електрическа енергия в Западна България.

В подкрепа на обективността на изводите, в доклада се включват илюстративни цитати от изисканите и предоставени документи в комисията (*Приложение 2*). Допълнително са ползвани съвременни и исторически статистически данни (от Националния статистически институт и от Световната банка), историческа информация (от Министерство на финансите), сравнителна информация от пресата, друга информация (Енергийна стратегия от 2002 г., и др.).

„Стратегията за приватизация на разпределителните дружества в Република България“ от 2003 г. е приета с РМС № 426 от 11 юни 2003 г. и допълнена с РМС № 521 от 24 юли 2003 г. Тя се предхожда от две подписани споразумения за заеми за програмно преструктуриране – ПАЛ 1 и ПАЛ 2 (Programmatic Arrangement Loan) със Световната банка, както и от Енергийната стратегия на Република България, приета с РМС № 279 от 11 май 2002 г. Тези документи логично съжителстват във време на сравнително висок темп на икономически растеж, в резултат на интензивно преструктуриране на българската икономика и приватизацията. Това е време, през което предстои преструктуриране на стопански сектори с естествени монополи. Заемните споразумения със

Световната банка са за реформи и приватизация в сектори с естествени монополи, включително енергетиката.

С цел хармонизиране и либерализиране на вътрешния енергиен пазар на ЕС в периода от средата на 90-те години на 20-ти век до 2009 г. са приети три поредни пакета от законодателни мерки - относно достъп до пазарите, прозрачност и регулиране, защита на потребителите, подкрепа за взаимна свързаност и адекватни на търсенето доставки. Резултата на тези мерки е, че на пазарите на държавите членки съществува реална конкуренция между доставчиците на природен газ и електроенергия, а клиентите - промишлените потребители и домакинства, са свободни да избират своя доставчик.

Характерно за този период е, че България е изправена пред редица сериозни предизвикателства в енергетиката, породени от обективни обстоятелства, но и от забавянето на реформите в сектора. В отговор на необходимостта от ускоряване на реформите в сектора в края на 2003 г. е изгoten и приет нов Закон за енергетиката (обн., ДВ, бр. 107 от 9.12.2003 г.). Законът дава необходимата правна рамка, която позволява преминаване към нов пазарен модел на регулиране на отношенията между участниците в енергийния сектор, който е изцяло съобразен с принципите на европейските директиви, определящи общите правила на вътрешния пазар на електрическа енергия и природен газ. **Стремежът към своевременно възприемане на европейските изисквания и практики е част от текущия по това време процес на преговори на България за присъединяван към ЕС.** Привеждането на нормативната база в съответствие с тези изисквания е от съществено значение за изхода на този процес. Именно към хармонизиране на законодателството и засилване на административния капацитет на енергийния регулатор са насочени и препоръките към българския енергиен сектор в редовния доклад на Европейската комисия за напредъка на България в процеса на присъединяване от 2002 г.

В съответствие с Директива 2003/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 96/92/ЕО, законът въвежда изискване за независимост на преносната/разпределителната дейност по отношение на правна форма (юридическо отделяне), организация и вземане на решения, от другите дейности, които не са свързани с преноса/разпределението на електрическа енергия. Дейностите, свързани с разпределение на електрическа енергия и оперативно управление на разпределителните мрежи, се отделят в юридическо и организационно отношение от снабдяването с електрическа енергия и другите дейности на електроразпределителните дружества в срок до 31.12.2006 година.

Приемането на ново енергийно законодателство, което е в съответствие с европейските директиви за общите правила на вътрешния пазар на електрическа енергия и природен газ, необходимостта от нова законова и подзаконова рамка, гарантираща ускорено отваряне на пазара на електрическа енергия и природен газ, са сред основните показатели, заложени в матрицата по структурния заем ПАЛ 2 от Световната банка.

Не на последно място с приетия през 2003 г. Закон за енергетиката се цели продължаване на реформата в сектора, като се отчита, че една силна законодателна рамка ще помогне да се привлекат чуждестранни инвестиции, които биха намалили енергийните разходи на домакинствата и биха подобрили ефективността и надеждността на снабдяването.

В рамките на Европейския съюз като цяло се наблюдава процес на трансформиране на енергийните сектори на държавите-членки от традиционни, затворени, системи в елементи на интегриран европейски енергиен пазар и съюз. Конкретните проявления на новите политики в българската енергетика са няколко. Първо, установят се договорни, разходно-ориентирани, отношения и либерализиран пазар. Съвкупната до тази момент дейност на Националната електрическа компания (НЕК) се разделя и обособява в отделни електропроизводителни, електропреносни, електроразпределителни, ремонтни и други дружества. Второ, държавата се фокусира върху създаване на ясни и безпристрастни условия, гарантиращи търговската дейност и защита на интересите на обществото. Създава се държавна енергийна регулаторна агенция. В нейните правомощия са управлението на лицензионния и контролен режими. Това предполага гаранция за устойчиви регулаторна и бизнес среда, които позволяват безпрепятственото съществяване на големи инвестиционни и приватизационни проекти. Трето, социалната защита в обществото пренасочва държавните субсидии от производителя към потребителя, насърчава мерки за енергоспестяване и въвежда социално-ориентирани тарифи. Дългосрочната цел в рамките на ЕС е електроенергийните предприятия и потребителите да се адаптират към промените така, че разликите в степента на развитие на националните системи да намаляват и да се гарантира равнопоставеност на икономическите субекти в общия енергиен пазар. Може да отбележим, че за съжаление все още сме далече от тази цел – цените в рамките на Европейския съюз се различават в пъти и няма обща политика за определение и предотвратяване на енергийната бедност. От днешна перспектива, поставянето на енергийния сектор в България на пазарна основа, както и посоката, в която той се развива, са в съответствие с енергийната политика на ЕС. Същевременно трябва да се признае, че в сферата на естествените монополи, при които липсва реална конкуренция, самоцелното либерализиране на сектора не води до

единозначно положителни резултати. Предизвикателствата и проблемите пред енергетиката днес (като климатични промени, развитие на производството на електрическа енергия от възобновяеми източници на енергия и неговата интеграция), не само не оспорват, но и надграждат поетия курс на действие.

От друга страна, данните за изпреварващия ръст на Брутния вътрешен продукт (БВП) през този период (2000 – 2004 г.) са окуражаващи - между 4,2% през 2001 г. и 6,6%, през 2004 г. (Световна банка). Това е времето непосредствено след проведената масова приватизация в страната. Те дават аргумент на тогавашното правителство да се придържа към курс на ускорена приватизация, предвид тезата, че държавата е неспособна да управлява предприятията си като грижовен стопанин. Правителствените действия по преструктуриране на енергетиката са донякъде прибързани. Държавата се лишава от възможности за осъществяване на контрол, с оглед защита на обществените и националните интереси. Неприемливо е да се приеме, че друга държава собственик на ЕРД може да се справи по-добре с тази дейност от българската страна, и защо България предоставя важни за националната сигурност и за сигурността на снабдяването активи на чужда държава. В краткосрочен план, тези действия имат положителен (предимно финансов) ефект, но в дългосрочен план, те провокират негативни последици за страната.

Първият етап на раздържавяване на електроразпределителните дружества е описан и мотивиран в двете стратегии – енергийната и за приватизация, свързани с логическа последователност. Общото в двата документа е придържане към провеждане на бърза, „спешна“ приватизация, едновременно с изграждане на правната рамка.

С Решение № 279 от 11.05.2002 г. на Министерския съвет е приета Енергийната стратегия на Република България, която в съответствие с чл. 4, т. 1 от Закона за енергетиката и енергийната ефективност е одобрена от Народното събрание с решение от 17.07.2002 г. (обн., ДВ, бр. 71 от 23 юли 2002 г.). Енергийната стратегия на Република България извежда два пункта със съществено значение за събитията по-късно. Първият е, че приватизацията се дефинира като единствено логично средство, с което се постигат правителствените приоритети и съответните принципи в европейското законодателство относно електроенергийния сектор. Приватизацията се сочи, като единствен източник на финансови средства, необходими за реновиране и разширяване на съществуващата електроенергийна инфраструктура. Накратко, приоритет на правителството от 2002 г. е бърза приватизация:

„Както вече беше посочено, енергетиката се нуждае от значителни инвестиции за подобряване на съществуващата енергийна инфраструктура, което се дължи на ниското ниво на инвестиране през последните 10 години. Приватизацията е

силен инструмент, чрез който това може да бъде постигнато. Поради това намерението на правителството е да ускори максимално приватизационните процеси във всички енергийни сектори.“..., Тъй като инвестициите ще се отразят на разходите, съответно на цените на енергията, основно предизвикателство пред правителството през следващите няколко години ще бъде не фокусирането върху самоцелно привличане на инвестиции, а осигуряването на подходящата им последователност, която да гарантира реализирането на по-големи проекти само при стабилна законова и регуляторна среда и пазарни структури“. (Енергийна стратегия 2002 г., стр. 10)

Вторият, критичен, пункт е, че логическата последователност на приоритетите в Стратегията хронологически е обръната. До 2002 г. енергетиката се преструктурира в отсъствие на ясна регуляторно-правна рамка. Както бе посочено по-горе, дори приетият през 2003 г. Закон за енергетиката поставя хоризонти за продължаване на реформата до края на 2006 г., т.е. до приемане на страната в ЕС. Този факт носи със себе си редица рискове:

„Тази промяна, направена преди да са готови основни документи, регулиращи отношенията между електроенергийните дружества, подлежи на преоценка, тъй като не е в съзвучие с свършващото се окрупняване на европейските електрически компании, предизвикано от отварянето на европейския електроенергиен пазар и регионализацията на търговията с електрическа енергия“... „Въпреки известното правило произтичащо от опита на страните, извършили енергийни реформи, че те са успешни, когато първо се създадат стабилна законова и регуляторна рамка и институции, а след това се пристъпи към преструктуриране и приватизация, беше възприета точно обратната последователност - организационното преструктуриране и приватизация преди създаването на регуляторен орган, регуляторни и пазарни правила и структури“. (Пак там, стр.6)... „В същото време световният опит показва необходимостта от грижливо изработване на законите и другите нормативни актове, както и преследване на добре обмислена стратегия на раздържавяване и привличане на нови инвестиции. Нарушаването на елементарното изискване раздържавяването да се прави при съществуващи ясни правила може да доведе до обратния ефект. Неправилното съчетаване на пазарните механизми с контрол върху цените също може да има опасни последици.“ (Пак там, стр. 7).

“Опитът на другите страни показва, че приватизацията в енергетиката е най-успешна тогава, когато се извършива, след като вече е създадена подходяща законова и регуляторна среда и са изяснени пазарните структури и правила. Успешно извършените реформи са механизъм за повишаване доверието на чуждите инвеститори и за осигуряване на необходимите особено големи инвестиции за енергетиката при ниски рискови премии и диверсифициран риск.“ ... „В противовес с другите европейски страни България е направила изпреварващи действия в приватизацията преди създаването на необходимата реформирана среда. (Пак там, стр. 10)

Не са открити индикации този пропуск да се коригира. Липсата на законодателна рамка е смекчена с приемането на новия Закон за енергетиката през 2003 г., но както бе казано, в него се предвижда плавен процес на либерализация на електроенергийния пазар в условията на силно регулиран сектор, дългосрочни договори и рискове, свързани с компенсирането на невъзстановяими разходи на енергийните дружества. Въпреки това през 2002 г. се решава да се пристъпи към приватизация:

„Поради значителното забавяне на реформите в енергетиката обаче се налага тези процеси да се извършват повече или по-малко паралелно, като при приватизацията ще се прилага предпазлив подход, аналогичен на инвестиционния“ ... „При приватизацията ще се преследват следните цели: Привличане на необходимите инвестиции за ефективно, сигурно и опазващо околната среда енергоснабдяване; Въвеждане на модерни системи за управление и успешно интегриране на приватизираните предприятия към развиваща се електроенергиен пазар чрез привличане на стратегически инвеститори; Постигане на дългосрочна конкурентоспособност на българската енергетика; Осигуряване на постъпления за нуждите на бюджета.“ (Пак там, стр. 10)

От прегледа на Енергийната стратегия от 2002 г., могат да се направят следните констатации:

- Въпреки негативната оценка, не е направен опит да се коригира „наследената“ от 1999 г. практика преструктурирането да се извърши в условията на развиваща се нормативна среда. Обратно, тя се затвърждава, независимо от признанието, че противоречи на световната практика и опит от успешна приватизация.
- В стремежа си да се отдръпне в полза на частни интереси, държавата се лишава от правомощията си да защитава обществения интерес в критични ситуации.

Основното внимание на Стратегията за приватизацията на ЕРД в Република България, 2003 г. е да аргументира приватизацията. Тя поставя акцент върху четири пункта:

- 1) пресрещане на интересите на продавача и купувача (целите на държавата и въпросите на инвеститорите);
- 2) обект на приватизацията (групиране на ЕРД и дизайн на пакет);
- 3) акционерните дялове на ЕРД за раздържавяване и процедурата за продажба;
- 4) профил на целевите (стратегическите) инвеститори.

Целите на правителството са:

- 1) подобряване на качеството на услугите, предоставени на потребителите на електроенергия.
- 2) подобряване ефективността, конкурентността и жизнеспособността на ЕРД, включително инвестиции за модернизиране на съществуващата инфраструктура и развитие на добри търговски практики.

3) подпомагане на либерализацията в сектора и конкуренцията съгласно изискванията на ЕС и принципите конкуренция, прозрачност, максимизиране на ефективността, постепенно въвеждане на избор за крайните потребители, чуждестранни капиталови инвестиции, трансфер на ноу-хау.

4) ефективен и бърз процес на приватизация - стартиране на приватизацията едновременно с въвеждане на нова регулаторна рамка, поради специност на реформата и модернизиране на активите.

5) постъпления от приватизацията – максимизиране на приходите. За предприятия, работещи на регулиран пазар, както постъпленията от приватизация, така и ангажиментите на инвестиционната програма са пряко обвързани с цената на крайните потребители.

6) решаване на въпроси, свързани с околната среда и енергийната ефективност - чрез насищаване трансфера на технологии и ребалансиране на тарифните цени ще подобрят енергийната ефективност в целия енергиен сектор и ще стимулират преструктурiranе на енергоемките дейности.

7) обществен и международен имидж – чрез прозрачна приватизация. (Стратегия за приватизация на ЕРД в Република България, 2003 г., т.3.1, стр. 8-9).

Правителствените цели са много общо формулирани и не показват заинтересованост към бъдещето на енергетиката и защита на държавния интерес. На това основание, трудно е да се приеме, че те са добре обмислени и подчинени на визията за бъдещето на отрасъла. Посланието е, че те могат да се постигнат единствено с приватизация. Може да се каже, че към 2003 г., правителството няма очаквания за резултати или стратегическо позициониране на българската енергетика в дългосрочен хоризонт. Целите се подчиняват на инструмента за тяхното постигане, вместо обратното :

“Основна цел на приватационната стратегия е да привлече силни и отитни стратегически инвеститори, които да инвестират и управляват ЕРД дългосрочно.“ (нак там, т.3.2, стр. 9)

Централното място в приватационната стратегия се отрежда на поставените от инвеститорите въпроси. Те са конкретни, ясни и имат отзив в дългосрочен план :

„1) контрола върху управленските решения (и въпроса с придобиване на мажоритарния пакет акции от ЕРД),

2) потенциал за възвръщаемост (т.е. генериране на приходи, съкращение на разходи и необходимост от капиталови инвестиции),

3) адекватен механизъм за формиране на тарифните цени – ясни и прозрачни правила, преди конкурса,

4) законова и регулаторна рамка – ценово регулиране, закони, автономност на регулатора,

5) проблеми със собствеността и правни въпроси,

6) размер на пакета от ЕРД, или мащаб на бизнеса, сравнен с подобни сделки в сродни държави.“ (пак там, т.3.2, стр. 9)

Инвестиционните проекти в енергетиката, включително и приватизационните, са силно сензитивни към риска, предвид големите капиталови вложения, които те пораждат. Електроразпределението е ключов „посредник“ в стопанството. От една страна от него зависят останалите индустрии и домакинствата. От друга – операторите на ЕРМ работят в силно регулиран пазар, с регулирани цени. Така, дейността и финансовото здраве на ЕРД са силно зависими от икономическите цикли и от административни решения.

„ЕРД са с ниска рентабилност и ограничена способност за генериране на паричен поток. За да се постигне успешна приватизация, от съществено значение е да се изпрати положителен сигнал за потенциалните инвеститори по отношение на : ребалансиране на тарифните цени на електрическата енергия, засилване на независимостта на ДКЕВР, ясни правила за формиране на тарифните цени и график за въвеждането им.“ (Стратегия за приватизация на ЕРД в Република България, 2003г., т.3.1, стр. 8-9)

Вторият пункт – най-общо казано обекта на приватизацията – е оформлен според очакванията на инвеститорите. ЕРД се окрупняват в по-големи бизнес единици по начин, който ги прави привлекателни за по-големите инвеститори. Дружествата на ЧЕЗ са правоприемници на т.нар. пакет „Западна България“. „Пакетирането“ на ЕРД отговаря на много изисквания. Първо, всички пакети следва да са еднообразни. Второ, в отговор на инвеститорски въпрос, Пакетите, които се предлагат за приватизация, трябва да бъдат съразмерни и с техни аналоги (приватизационни проекти) в други страни, сред които Полша и Румъния (пак там, стр. 10). Пакетът „Западна България“ е най-големият в България, и втория по големина в Централна и Източна Европа, след Полша. (пак там, графиките, стр.13). В него влизат държавните ЕРД – Столично, София област и Плевен. Неговата оперативна дейност се простира на площ от 38,5 хил. кв. км (площ на областите), с население от 3,1 млн. души (през 2003 г. НСИ) Територията обхваща Софийска, Перник, Кюстендилска, Благоевградска, Плевенска, Ловешка, Врачанска, Монтана, Видинска области и части от Велико Търново. Пакетът има около 40% пазарен дял от разпределението на електричество в България и електропроводи от около 55 – 56 хил. км.

Окрупняването на ЕРД в еднообразни по брой потребители, площ и финансово състояние, единици има логика. Всички пакети се предлагат едновременно за приватизация. Всъщност 7-те ЕРД влизат общо в 3 по-големи бизнес единици. Приемливо е, активите за приватизация да бъдат атрактивни, предвид икономиите от мащаба, относително постоянните им

разходи и уязвимостта на по-малките ЕРД, за да се постигне по-висока цена, съответно по-високи приходи.

От друга страна, през 2003 г. пакетът „Западна България“ се простира върху 35% от територията, на която живее 40% от населението на страната (НСИ) и притежава 40% пазарен дял. За сравнение, пакетът „Североизточна България“ е с площ 25% от територията, а населението му – 25% от това на страната.

Пакетът „Западна България“ е най-големият в страната. Той обхваща икономически най-активните региони, с БВП на глава от населението за 2003 г. 10 505 лв., в сравнение с останалите 2 пакета, които произвежда по 7 800-7 900 лв. за същата година. (НСИ). В заключение, пакетът „Западна България“ е несъразмерен и по-голям в сравнение с останалите. Следователно, отговорността на инвеститора на този пакет (пред българските потребители) е относително по-голяма.

Третият пункт е, най-общо казано, големината на акционерните дялове на ЕРД, които инвеститорите придобиват, както и свързаните с това въпроси. Искането на инвеститорите е да притежават управленския, оперативния и финансовия контрол. То се удовлетворява – на приватизация подлежи мажоритарният пакет от акциите, а държавата запазва миноритарния. Принципно, това искане може да се постигне по три начина: чрез продажба на акции, представляващи обикновено мнозинство (50+1), чрез запазване на златна акция за държавата и чрез продажба на 2/3 от акциите. Последният вариант е най-привлекателен за инвеститорите и с най-голям ущърб за продавача-държавата:

„Като правило не се предоставят блокиращи права на миноритарните акционери.“ (нак там, т.5.12., стр. 15)

Без повече аргументи, стратегията предлага да се продадат 67% от акциите на дружествата. Предлагането на златната акция също се премахва предварително:

„би се възприело от стратегическите инвеститори като увреждане на правата им и би имал разубеждаващ ефект за тяхното участие в приватизацията. Запазването на подобни права за държавата ще намали общата привлекателност на предложените за приватизация ЕРД, а също така и постигнатите при провеждането на конкурсите оферирани цени.“ (нак там, т. 5.2., стр. 15)

Държавата запазва собствеността върху оставащите акции, в средносрочен план, за да:

„1) продължи да упражнява приемлива степен на защита на държавните интереси през преходния период на реформиране на електроенергийния сектор, чрез участие в органите на управление на ЕРД и

2) да запази възможността за бъдеща печеливша продажба на своя остатъчен дял след повишаване показателите на ЕРД и увеличаване на тяхната

стойност като резултат от привличането на стратегически инвеститор.“ (нак там, т.5.3., стр. 15-16) и

„Държавата ще си гарантира максимална степен на свобода по отношение на своите акционерни права след приватизацията, свързани с остатъчния държавен дял. В частност ще бъде предвидена възможност за продажба на акции по собствено усмотрение.“ (нак там, т.5.3., стр.16)

Без да се оспорват мотивите за приватизация на ЕРД, така подбраните предварителни условия небалансирано дават предимство на купувача-чужд инвеститор пред тези на продавача-държавата. Този начин на разпределение на правомощията и отговорността в полза на стратегическия инвеститор предварително поставя държавата в по-неблагоприятната позиция. Според отговора на Агенцията за приватизация и следприватационен контрол (АПСК), подготвителната работа, включително първият етап на конкурсната процедура – маркетинга – не се извършва от правителството, а е възложен на външен консултант, BNP Paribas. Възможно е консултантът да препоръчва предварително изключване на условието, запазващо участие на държавата в управление на ЕРД след приватизацията. Но неприемливо е, ако правителството по това време пасивно приема тази препоръка. Оттеглянето и лишаването от възможността държавата активно да участва в ЕРД след приватизацията са в ущърб на обществения интерес. За сравнение, когато приватизира около 50 компании в периода от 70-те до 90-те години на миналия век, Великобритания запазва по една златна акция във всяко от тях. От своя страна, Франция започва мащабна приватизация от есента на миналата година, като планира да продава само част от своите акции в големи компании. Тя очаква приходи от около 10 млрд. евро, с които да захрани Фонд за финансиране на иновации. Както показва техният опит, държави с много по-развити пазарни и демократични отношения от България запазват дела на държавата, за да гарантират интереса на техните общества.

Последният, вероятно, най-важен пункт е профилът на целевите инвеститори. С увереност може да се потвърди, че квалификационните критерии за подбор са достатъчно високи, така че да гарантират надеждно опериране и управление на електроразпределителния сектор. Приватационните енергийни проекти са с дълъг времеви хоризонт, тяхната стойност е по-висока. Затова се канят инвеститори, които вече имат опит в сектора и от които се очаква да продължават да развиват предприятията в електроразпределителния подсектор и които имат възможност да привличат средства от финансовите пазари, за капиталови вложения. Критериите към кандидатите за инвеститори на ЕРД са следните:

„1) Обемът продадена електроенергия, на база данните от предходната на конкурса година, трябва да е минимум 7 000 ГВч.

2) Собственият капитал, на база счетоводни данни, да е не по-малък от 700 млн. евро, или тежен еквивалент.

3) Средносрочният, или дългосрочен кредитен рейтинг на кандидатите следва да е тип „инвестиционен“ – „BBB-“, според Стандарт енд Поорс, или неговия еквивалент, според другите кредитни агенции. Ако кандидатът няма кредитен рейтинг, той следва да представи безусловна банкова гаранция, или удостоверение от приемлива търговска банка, че неговата кредитоспособност съответства на „инвестиционния“ кредитен рейтинг.

4) Необходим е опит на либерализиран електроенергиен пазар и дял от поне 5% в него, съгласно Директива 96/92 на ЕС.“ (пак там, т. 6.1., стр. 17 и отговор на АПСК, стр. 2-4. Приложение 2, т. 2.)

Критериите са строги, с високо ниво на допускане на кандидати, което предпазва от възможността да се включват малки, или неопитни в сектора кандидати. За сравнение, годишните обеми продадена електроенергия след 2009 г. от дружествата на ЧЕЗ е в порядък 5000-5500 ГВч. Изискваният капацитет за търговия с електроенергия е по-висок и потвърждава очакванията инвеститорът действително да има стратегически намерения за ЕРД в Западна България (*Доклади за дейността на дружествата на ЧЕЗ България 2009 – 2017 г.*). Кредитният рейтинг се отнася за задълженията на кандидата. Високото ниво – инвестиционен рейтинг – също предпазва от появя на кандидат със слаба финансова мощ, слаба кредитоспособност, или неясен произход на финансиране.

Може да отбележим, че предстоящата сделка между ЧЕЗ и „Инерком България“ ЕАД по същество не се съобразява и не изпълнява тези заложени изисквания в Стратегията за приватизация. Фирма "Инерком България" не отговаря на нито един от тези критерии.

Изискване на правителството е стратегическите инвеститори да участват в конкурса самостоятелно, без съдружие в консорциум между двама или повече и без съдружие с финансов инвеститор. (*Приложение 2, т. 17 отговор от Министерство на икономиката*). Проучването на получената информация сочи, че подготовката на Конкурсната документация протича едновременно с тази на Договора за приватизация, Договора между акционерите, Уставите и Правила за заключителен етап, които консултантът е предложил. Успоредно с тях, даван е ход на докомплектоване на подзаконовата нормативна рамка (като Наредби за лицензиране от Министерски съвет (МС) и за лицензиране на обособените територии на дружествата от ДКЕВР). (*Приложение 2, т. 17.12, пак там*).

Според Министерство на финансите, очакваният размер на ефективните приходи от приватизация през 2005 г. е 693 200 000 евро (*Доклад по отчета за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2004 г., МФ*). ЧЕЗ Груп а.с., Чехия купува 67% от пакета „Западна България“ (129 176 акции) за 281 500 000 евро (или 550 566 145 лв.). Остатъкът от 63 624 акции са притежание на държавата. Цената на една акция възлиза на 2 179,20 евро (или 4 262,14 лв.) През 2006 г. се учредява дружеството „ЧЕЗ Електро България“ АД, за да доставя електроенергия на крайните потребители. Записаният капитал на дружеството е 50 000 лв., разпределен в 5000 акции. От тях 3 350 (67%) са притежание на ЧЕЗ, а 1 650 – на българската държава. (*Доклади за дейността на ЧЕЗ Разпределение „АД. и „ЧЕЗ Електро България“ АД, 2009 г.*).

След приключване на договора за приватизация, купувачът-ЧЕЗ а.с. образува 3 международни арбитражни дела за невярност на гаранциите и неизпълнение на задълженията на продавача-държавата, които печели, за което получава обезщетение в размер на 2 266 121 евро (или 4 432 148 лв.).

От прегледа на приватизационната стратегия, могат да се направят следните констатации:

- Стратегията е бедна откъм визия за развитие на електроразпределителния подсектор на енергийната индустрия. Правителствените цели са изключително общо формулирани и не подсказват нито конкретни очаквания, нито очаквана бъдеща позиция на страната по отношение на електроенергията. Концепцията на документа се съсредоточава върху изпълнението на приватизацията.
- По отношение баланса на правомощията в бъдещото приватизирано ЕРД, то продавачът-държава е в по-неблагоприятното положение. Държавата доброволно се оттегля от управлението на ЕРД и поставя начало на процес на пълно раздържавяване на дейността по електроразпределение. Това поражда низ от рискове, които засилват уязвимостта на подсектора от външни неблагоприятни влияния.
- Следва да се подчертая, че известна компенсация за неблагоприятното състояние, в които е поставена държавата, са високите критерии към инвеститорите и позоваване на правомощията на регулатора.
- Целта на стратегията – да се осигурят бюджетни приходи от приватизацията е частично изпълнена. Нетните приходи, които българската държава получава са 279 233 879 евро (или 546 133 997 лв.)

Вторият етап на раздържавяване на ЕРД е осъществената продажба на остатъчното количество акции на държавата на Българската фондова борса.

Продажбата на остатъчния държавен дял в дружествата на ЧЕЗ се осъществява през 2012 г. - 8 години след първоначалната приватизация. Приема се за аргумент възможността, оставена от приватизационната стратегия от 2003 г. държавата да има право да продава акциите си по свое усмотрение. Комисията разполага само с Проспектите на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД. (*Приложение 2, т. 13*)

За този етап на раздържавяване са важни два ключови пункта, като и двата са в сериозно противоречие с добрите практики.

Първо, допуснато е решението за продажбата на остатъчните акции на държавата да не е взето с акт на МС, независимо че става въпрос за окончателното оттегляне на държавата от електроразпределителния сектор. През 2010 г. министърът на икономиката, енергетиката и туризма и министърът на финансите считат за целесъобразно остатъчният държавен дял в ЕРД да бъде предложен за продажба през „Българска фондова борса“ АД (БФБ) и средствата от продажбата останат на разпореждане на „Държавната консолидационна компания“ ЕАД – София (ДКК), с единствен мотив, че като миноритарен акционер държавата не може да налага решения относно дейността и инвестиционната програма на ЕРД. (Писмо ВЧЕЗ 853-81-25/27.04.2018, стр. 10) МС дава съгласие: „*министрите, съобразно тяхната компетентност да прехвърлят пакетите от акции.... чрез внасяне на непарични вноски на „Държавна консолидационна компания“ ЕАД – София... с цел бъдеща приватизационна продажба на акциите на двете дружества... Министърът на икономиката, енергетиката и туризма да увеличи капитала... чрез непаричните вноски*“. (PMC 399/14.06.2010 г.).

Общите събрания на двете дружества на ЧЕЗ взимат решение за изплащане на натрупания дивидент за 2009 и 2010 г.

Първата половина на 2011 г. протича в най-общо казано подготовка на продажбата на държавния дял на БФБ - избор на инвестиционни посредници, определение на метод на продажба, провеждане на общи събрания на дружествата на ЧЕЗ, подготовка на проспекти, тяхното одобрение от Комисията по финансов надзор. Втората половина на 2011 г. протича в едномесечно процедурно оформление на продажбата. Информацията е събрана и изпратена от МИ (*пакет документи към отговор на МИ, Приложение 2, т. 17*). Анализът показва следното:

- На 2.11.2011 г., МИЕТ иска разрешение от АПСК за намаление на държавния дял.
- На 8.11.2011 г., Изпълнителният съвет на АПСК взима положително решение (Протокол №1284/8.11.2011г.) и дава това разрешение.

- На 29.11.2011 г., МИЕТ взима решение и дава съгласие да се внесе непарична вноска от името на държавата в капитала на ДКК в размер, равен на сбора на остатъчните акции в дружествата на ЧЕЗ (РД-21-164/29.11.2011г.).

- На 8.12.2011 г., Съветът на директорите на ДКК взима решение за приватизация на акциите на двете дружества на ЧЕЗ, „предвид решението на министъра на икономиката и туризма“, приватизацията да се осъществи от АПСК и постъпленията от приватизацията останат на разпореждане в дружеството (Протокол № 21/8.12.2011 г.). Като представя протокола от заседанието си, ДКК моли МИЕТ за съгласувателни действия по въпроса с постъпленията. На следващия ден, 9.12.2011 г. МИЕТ взима решение, според което разрешава на ДКК да направи продажбата, дава съгласие АПСК да осъществи продажбата през БФБ и приходите от приватизация да останат собственост на ДКК. (Протокол РД 21-204/9.12.2011 г.). С две последователни писма №№ 26-Ц-34 и 26-Ц-35 / 9.12.2011 г., МИЕТ нареджа на Централния депозитар да прехвърли акциите от сметката на държавата по тази на ДКК. С писмо до АПСК (№12-00-1864/12.12.2011г.), МИЕТ уведомява АПСК постъпленията от приватизацията да бъдат прехвърлени на ДКК.

Размерът на средногодишната възвръщаемост на капитала на дружествата е изчислен на 5,38% за „ЧЕЗ Разпределение“ АД (2008-2011 г.) и на 4,31% за „ЧЕЗ Електро“ АД (2009-2011 г.) (*финансови отчети на дружествата за 2009 г., 2010 г. и 2011 г.*). През 2010 г. „ЧЕЗ Електро“ АД изплаща 43 433 000 лв., а „ЧЕЗ Разпределение“ АД – 81 045 408 лв. Дивидентите, които държавата сумарно получава върху 33-те процентни дялове в двете дружества са 41 077 875 лв.

От продажбата на акциите си в ЧЕЗ, през 2012 г. държавата получава 114 995 385 лв., срещу 550 566 145 лв. получени от първия етап на приватизацията през 2004 г.

След систематизиране на фактите и данните около продажбата на остатъчните акции на борсата, могат да направят следните констатации:

Продажбата на остатъчните дялове на държавата в дружествата на ЧЕЗ е направена, въпреки че възвръщаемостта на капитала е сравнително добра и доближава средните нива на депозитните лихви през 2012 г. – 5,5% - 6%. Това е при условие, че дружествата на ЧЕЗ работят с регулирани цени, следователно „регулирани“ приходи.

С продажбата на остатъчния дял държавата губи възможността да участва със свои представители в управителните и надзорни органи на електроразпределителните дружества.

За разлика от практиките в другите страни, продажбата на остатъчните дялове на държавата в българските ЕРД не се осъществява по

правителствено решение. Решението на МС дава съгласие министрите да извършат действия, вместо да артикулира категорична позиция „за“ или „против“ държавното участие.

Наблюдава се нелогично преплитане на функциите и взаимно възлагане за изпълнение между държавно предприятие, правителствена агенция и орган на изпълнителната власт. Решение на ДКК указва АПСК да осъществява приватизацията. Според протоколите от заседанията, свързани с взаимоотношенията между МИЕТ и ДКК, не е категорично ясно дали принципалът взима решенията и възлага на предприятието си, или само „консултира“ и одобрява неговите решения. Неясно формулираните и витиевати изрази показват бягство от точна дефиниция и подсказват опасение, че действията не са правомерни.

АПСК едновременно (в рамките на приватизационните сделки) дава разрешение за иницииране на процеса (с непаричните вноски), определя реда и осъществява приватизацията. Предполага се, че тя осъществява надзор за законосъобразност над приватизацията. Въпреки това, тя постфактум е уведомена, с което се лишава да изпълнява функциите си по закон.

Избраният подход не е съобразен със Закона за приватизация и следприватационен контрол (чл. 8, ал. 1), съгласно който паричните постъпления от приватизацията на държавното участие в капитала на търговски дружества се внасят и отчитат в централния бюджет и се разпределят изцяло в полза на Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система. В този случай, МИЕТ, след съгласуване, очевидно с МФ, разпорежда средствата да останат на разпореждане в ДКК. Ефектът за бюджета е, че към онзи момент 80% от печалбата на държавните предприятия се внасят в държавния бюджет. Това действие е направено заради огромния бюджетен дефицит за 2011 г. (1 488 500 лв., или 2% от БВП) и най-вече този за 2010 г., когато двамата министри, включително финансовия дават становище за целесъобразност на детайлите по сделките (още тогава се предлага средствата от приватизация да останат в ДКК). Бюджетният дефицит за 2010 г. е 2 822 800 лв., или 4.0% от БВП. (*Данните са от докладите за изпълнение на държавния бюджет за 2010 г. и за 2011 г.*) Следва да се изтъкне, че през 2004 г. цената на 67% от акциите на ЕРД е 550 566 145 лв. Това екстраполира стойност на 100% от акциите към 2004 г. на 821 740 515 лв. През 2011 г., цената на остатъка от 33% от акциите е 114 995 385 лв., което екстраполира стойност на 100% от тях на 348 470 864 лв., или 2,4 пъти пониска от първоначалната. Предвид на факта, че през 5-годишния период на следприватационен надзор до 2008 г., няма нарушения, е логично да се предполага, че предприятието е извършвало инвестиции, които увеличават, а не намаляват, стойността на неговите акции.

Начинът, по който се взима решението за продажба е икономически нецелесъобразен и необоснован.

III. Изясняване на всички обстоятелства относно планираната продажба на дружествата на ЧЕЗ Груп България. Обстоятелства, свързани с продажбата.

По този въпрос Комисията се опита да изясни всички обстоятелства относно планираната продажба на дружествата на ЧЕЗ Груп България, включително информация за купувача, какъв е произходът на средствата, с които се предвижда да бъде реализирана сделката и какви са били действията на българските институции с оглед на техните законово делегирани отговорности.

Относно информацията за купувача. Комисията на 27.03.2018 г. проведе закрито заседание на което бяха изслушани представителите на ДАР и ДАНС. По искане на комисията беше предоставена информация от извършените проверки на лицата страни по сделката. След това бе изискана допълнителна информация от специалните служби относно източниците на финансиране на сделката, включително и наличните данни за участието на лицето Никола Молчан в сделката. Получените отговори от ДАНС, ДАР и Служба „Военна информация“ са обобщени в Приложение № 1 (*с гриф поверително*).

На 3 април 2018 г. Главният прокурор на Република България представи пред комисията справка относно образуваните преписки и досъдебни производства касаещи „Инерком България“ ЕАД, както и представляващите ги физически лица.

В резултат от проверката в електронната деловодна система на Прокуратурата са установени следните образувани преписки:

1. Преписка 919/2015 на Окръжна прокуратура – Пловдив. Тя е образувана по сигнал на адвокат, който е пълномощник на „ХИПО АЛПЕ-АДРИА-АУТОЛИЗИНГ“ ООД, понастоящем това дружество носи наименованието „ХЕТА АСЕТ РЕЗОЛЮШЪН БЪЛГАРИЯ“ – правоприемник на „ХИПО АЛПЕ-АДРИА-АУТОЛИЗИНГ“, като сигналът е с твърдение за извършени престъпления по чл. 201 – длъжностно присвояване, чл. 209 – измама, 219 – безстопанственост, членове 282 и 255 – данъчни престъпления и други. В него се твърди, че неизплатените задължения на дружеството по 15 лизингови договора на съответни доставчици, както и по двата договора на физическите лица Славчо Върбаков и съпругата му Гинка Върбакова възлизат на 11 917 422 лв. без ДДС към дата 31 октомври 2014 г.

Твърди се също така, че срещу лице, което е управител на

дружествата „Н-МОБИЛ“ и свързани с него бивши управители на други дружества – „ТЕРАГАЗ“, „ВОЙС ИНФО СИСТЕМ“, „МАРСИНВЕСТ“, са подадени множество сигнали за евентуална престъпна дейност при идентични обстоятелства, насочена срещу имуществото на лизингодателя. От доклад на Отдела за вътрешни разследвания на „ХИПО АЛПЕ-АДРИА-АУТОЛИЗИНГ“ ООД, съдържащ обобщена информация, цитирам, за: „*констатирани съмнителни обстоятелства, които пораждат подозрения за съществуване на нерегламентирани връзки между клиенти от групата на Славчо Върбаков, както и съответни доставчици и комисионери с тогавашния мениджмънт на „ХИПО“.* Предмет на разследване е дейността на тогавашния мениджмънт на „ХИПО“. По сигнала е вършена проверка от органите на Икономическа полиция при Областна дирекция на МВР – Пловдив, част от действията са били извършени по делегация и от Столична дирекция на Полицията. На 23 март 2018 г. от Окръжна прокуратура – Пловдив, е образувано досъдебно производство за престъпление по чл. 220, ал. 1 от Наказателния кодекс – това е сключване на неизгодни договори, срещу длъжностни лица, управляващи и представляващи „ХИПО АЛПЕ-АДРИА-АУТОЛИЗИНГ“ ЕОД, клон Пловдив.

2. Преписка 51-066/2014 г. на Софийската районна прокуратура.

По нея е било образувано досъдебно производство срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 217, ал. 4 във връзка с ал. 1 от Наказателния кодекс – това е злоупотреба с доверие, в качеството му на пълномощник отново на „ХИПО АЛПЕ-АДРИА-АУТОЛИЗИНГ“ ООД, за това, че съзнателно е ощетил чуждо имущество, собственост на това дружество, като е сключил договор за покупко-продажба към четири договора за финансов лизинг с „МАРСИНВЕСТ“ ООД. В хода на разследването е установено, че „МАРСИНВЕСТ“ ООД към този период е било управлявано от Славчо Върбаков и от още едно физическо лице.

3. Преписка 18-136/2015 г. на Софийска районна прокуратура.

Тя е приключила с постановление от 20 юли 2016 г. с отказ за образуване на досъдебно производство срещу Славчо Върбаков за престъпление по чл. 293а от Наказателния кодекс.

4. Преписка 42-818/2014 г. на Софийска районна прокуратура.

Досъдебно производство, образувано срещу пълномощник на „ХИПО АЛПЕ-АДРИА-АУТОЛИЗИНГ“ за съзнателно ощетяване на чуждо имущество, тоест чл. 217, ал. 4 във връзка с ал. 1 – злоупотреба с доверие, във връзка със сключвани договори за покупко-продажба към договор за финансов лизинг със свързани юридически лица, а именно „ТЕРАГАЗ 02“ и „Стройинженеринг Ен Тe“, като от това за „ХИПО“ са последвали значителни щети в размер на 807 675 лв.

5. Досъдебно производство № 105/2010 г. по описа на Националната следствена служба. Това досъдебно производство е било

водено срещу осем лица, които са били обвинени в извършване на престъпление по чл. 321, тоест действия като организирана престъпна група, която извършва данъчни престъпления. В състава на тази група обвинение е било повдигнато и срещу лицето Славчо Върбаков. С постановление от 10 февруари 2014 г. Градската прокуратура е прекратила наказателното производство срещу него.

6. Преписка 26-328/2013 г. – Софийска районна прокуратура. Досъдебното производство е водено срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 206 – обсебване, с предмет лек автомобил „Ферари“ на стойност 152 562 евро, предоставен по лизингов договор от 12 февруари 2007 г. от „ХИПО АЛПЕ-АДРИА-АУТОЛИЗИНГ“ ООД на Гинка Върбакова. Наказателното производство е било прекратено на 9 октомври 2014 г.

Главният прокурор обобщи, че „срещу лицата няма и не се водят каквито и да е преписки и дела, тоест всичко, което е изложено е резултат на търсене в електронната информационна система по показателя име на физическо лице.“

Имената на лицата се появяват при търсенето в унифицираната информационна система, защото по тези преписки и дела те са били страни по лизингови договори. Предмет на разследване в случая и сигналите, които са отправени до нас, касаят основно действията на мениджмънта на поделението на австрийското дружество тук, в България. Сигналите на управляващите дружеството в Австрия касаят осъществени от този мениджмънт безстопанствени действия и действия по сключване на определено неизгодни договори, в резултат на което са били нанесени вреди, най-общо казано, на имуществото на „ХИПО АЛПЕ-АДРИА-АУТОЛИЗИНГ“. Така че имената на Гинка Върбакова и Славчо Върбаков, както и имената на дружества, които Върбаков управлява, на практика са свързани със статута им като страни по такъв лизингов договор. Но престъпната дейност, която се проверява, ако такава съществува, е на лицата, които са управлявали поделението на австрийското дружество или неговото дъщерно дружество тук, в България.

По отношение на организирана престъпна група за данъчни престъпления, според данните, спрямо господин Върбаков е било повдигнато обвинение. Впоследствие е осъществено прекратяване от наблюдаващият прокурор, това е станало на 10 февруари 2014 г. Прекратяването е осъществено само спрямо него, за останалите членове на групата, е внесен обвинителен акт в Специализирания съд от Специализираната прокуратура.“

След изслушването на Главния прокурор бе поискана справка от информационния масив на Прокуратурата за следните фирми участие, в които имат Гинка и Славчо Върбакови – Инерком Груп ЕАД; Солар

къмпани-АД; Солар Грийн Енерджи АД; Риал стейтс ЕООД; Улер 2009 ЕООД; Диана Хънт ЕООД; Евро бетон ЕООД; Биена Инвест ЕООД; Инерком България ЕАД; БГ Енерджи АД; Мобайл Инфо Нет ООД; Инерком инвестмънс ЕАД, София ски ЕООД; Инерком Про ЕАД; Стройбилдинг БГ АД; Гинка Николова Върбакова – земеделски производител; Брайт лийз ЕООД; Солар Енерджи Груп ООД; Сиор Лимитед ООД; Глобал хидро енерджи консулт ООД; Сити инженеринг ООД; БГ Енерджи АД; Ню енерджи технолъджис ООД; Генкоин ООД; Солар грийн енерджи ЕАД.

Така също бе поискана и справка от информационния масив на Прокуратурата за проверки и водени досъдебни производства за лицето Никола Молчан.

В писмения отговор от Главния прокурор се предостави справка от информационната система на прокуратурата за следните преписки:

1. ВКП, преписка 03145/2018 г. „Инерком България“ ЕАД – Образувана по сигнал на народни представители от БСП относно приватизация на електроразпределителните дружества в Западна България и искане за проверка на приходите на дружество „Инерком България“ с които кандидатства за придобиването на ЧЕЗ Груп – България. Преписката е изпратена по компетентност на 23.03.2018 г. на Специализираната прокуратура (преписка 465/2018 г.) Образувано е досъдебно производство, неприключено със срок на разследване 31.05.2018 г.

2. Районна прокуратура – Троян, преписка 00791/2017 г. – „Солар Грийн Енерджи“ и „Риал Стейтс“ ЕООД – София. Преписката е образувана по повод сигнал срещу „Риал Стейтс“ ЕООД от община Троян. Образувано е ДП за престъпление по чл. 316, чл. 311, ал. 1 НК, за това длъжностно лице от фирмата се е ползвало от три броя неистински документи. Към момента досъдебното производство не е приключено, с удължен срок на разследване до 26.05.2018 г.

3. ОП Пазарджик, преписка 01854/2010 г. „Риал Стейтс“ ЕООД – София. Преписката е образувана по сигнал от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по горите – гр. София във връзка с незаконна сеч и неправомерни действия от страна на „Риал Стейтс“ ЕООД в землищата на селата Априлци и Сбор, обл. Пазарджик. Впоследствие по преписката е образувано ДП за престъпление по чл. 310, ал. 1, чл. 308, ал. 1 във вр. с чл. 20, ал. 3 от НК и по чл. 311, ал. 1 от НК срещу служители на общинската администрация – началник на Общинска служба по земеделие и гори – Пазарджик и главен специалист в същото учреждение. На 11.10.2011 г. е внесен обвинителен акт срещу длъжностните лица от община Пазарджик, делото е решено в съда с постигнато споразумение в съдебно заседание, на лицата е наложено наказание „Пробация“.

4. РП Пазарджик, преписка 2568/2008 г. „Риал Стейтс“ ЕООД – София. Образувана по сигнал от управителя на природни ресурси, „Зелени Балкани България - Пловдив“, в който се сочат данни за незаконна сеч в Общински горски фонд до с. Априлци. На 29.01.2009 г. преписката е решена с отказ да се образува досъдебно производство.

5. ОП Пазарджик, преписка 3098/2016 г. „Диана Хънт“ и „Улер 2009“. Преписката е образувана по повод отделни материали от ДП на СГП за евентуално престъпление по чл. 282 НК. На 21.12.2016 г. Преписката е решена с отказ да се образува досъдебно производство.

6. ОП Пазарджик, преписка 02845/2015 г. „Евро бетон“ Преписката е образувана по повод разпоредена проверка за законосъобразност на издадените разрешителни за ползване на фотоволтаични инсталации. Касае се за издадено разрешително за строеж на фотоволтаична инсталация в м. Хаджийски ливади, землище на с. Мало Конаре, община Пазарджик, възложител „Евро Бетон“ ООД гр. София. С постановление от 16.03.2016 г. решаващият прокурор отказва да предприеме действия по реда на АПК и ЗСВ и прекратява преписката.

7. РП Плевен, преписка В-1401/2010 г. „БГ Енерджи“ АД – София. преписката е образувана по повод декларация подписана от животновъди и жители на с. Комарево и с. Подем, обл. Плевен срещу изработване на устройствени планове за инженерно-техническа инфраструктура на „БГ Енерджи“ АД, гр. София. На 08.06.2010 г. по преписката е постановен отказ да се образува досъдебно производство.

8. РП Плевен, преписка В-1143/2017 г. „БГ Енерджи ДМ“ АД. Преписката е образувана по повод постъпили материали от Общински съвет – Долна Митрополия, в които е възложено на кмета на Долна Митрополия да проведе преговори с акционера „Симов стан“ ЕООД за придобиване на допълнителни акции в полза на общината. Преписката е прекратена с резолюция на 10.03.2017 г.

9. Софийска районна прокуратура, преписка 25978/2005 г. „Мобайл Инфо Нет“ ООД. Наименованието на фирмата се съдържа във внесен обвинителен акт за престъпление по чл. 327 НК, за това, че организирал игра, при която е използвал услуги на база на сключено споразумение от 01.07.2004 г. заедно със „СМС Геймс“ ООД за предоставяне на СМС услуги във връзка с това, че има склучен договор мобилния оператор „Космо България Мобайл“ ЕАД.

До комисията бе изпратена справка от Софийска градска прокуратура относно проверки и досъдебни производства срещу Никола Молчан. (*Приложение 2, т. 16.2*).

В заключение може да се обобщи, че срещу собственикът на „Инерком България“ ЕАД, г-жа Гинка Върбакова и съпругът ѝ Славчо

Върбаков, в момента не се водят дела. Същевременно имената им се споменават в множество преписки, образувани от различни поделения на прокуратурата по сигнали за престъпления от общ характер, засягащи пряко или косвено тяхната дейност.

Произход на средствата, с които се предвижда да бъде реализирана сделката.

По този въпрос Комисията концентрира работата си на основа постъпилия от Министър-председателя в Секретно деловодство на Народното събрание на 27.02.2018 г. документ цитиращ източниците за финансиране на сделката от страна на „Инерком България“. В писмен въпрос до г-н Борисов бе поискана информация за източника на предоставения от него документ. В своя отговор г-н Борисов информира, че „*внесения от него в Народното събрание документ е предоставен на електронната поща на съветник в кабинета му от чешка страна с уточнението, че това е обобщение на публикуваната в чешките медии информация.*“

За изясняване на този въпрос комисията изпрати запитвания до следните банки:

От „Българска банка за развитие“ (ББР) бе поискана кореспонденцията на банката с „Инерком България“ ЕАД относно поети финансови ангажименти, включително издадени писма и банкови гаранции, във връзка с финансирането на сделката за придобиване на активите на ЧЕЗ Груп в България;

От „Първа инвестиционна банка“ и „УниКредит Булбанк“ бе поискана информация дали от тяхна страна имат поети финансови ангажименти, включително издадени писма и банкови гаранции във връзка с финансиране на сделката за придобиване на активите на ЧЕЗ Груп в България от „Инерком България“ ЕАД.

От отговора на „Първа инвестиционна банка“ става ясно, че е водена кореспонденция за евентуално участие на банката във финансирането на „Инерком България“ за покупката на дружества на ЧЕЗ в България. Били са уведомени, че на 30.11.2017 г. „Инерком България“ е предпочтен кандидат купувач на дружествата на ЧЕЗ на основание на обвързваща оферта на кандидата от 15.08.2017 г. На 19.12.2017 г. банката издава писмо за подкрепа (letter of comfort), с което заявява интерес за финансиране на сделката до размер на 80 000 000 евро. Обсъждано е и издаването на банкова гаранция пред ЧЕЗ а.с. по договора за покупко-продажба на акциите, но такава не е издавана.

В своя отговор г-н Левон Хампарцумян – главен изпълнителен директор на „УниКредит Булбанк“ АД твърди, че исканата от Комисията информация представлява „профессионална тайна“ и вече е предоставена на БНБ, Управление „Банков надзор“.

В отговора от „Българска банка за развитие“ АД се заявява, че тя не е участвала във финансирането, съответно не е поемала ангажименти за финансиране (независимо от инструмента) на „Инерком България“ ЕАД, или свързани с него лица за придобиването на българските активи на ЧЕЗ Груп.

Единствената кореспонденция на ББР с „Инерком България“ ЕАД се ограничава до писмо от 12.01.2018 г., относно разглеждане на възможността за рефинансиране на отпуснатия от Европейска банка за възстановяване и развитие банков кредит на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД във връзка с намерението на дружеството за придобиване на българския бизнес на ЧЕЗ.

По отношение на исканото от Комисията писмо, включително и други издадени писма по сделката от Банката ни уведомяват, че това представлява „профессионална тайна“ по смисъла на Закона за кредитните институции.

След тези нездоволителни отговори Комисията отправи запитване и до Българска народна банка, относно участието на български банки във финансирането на тази сделка. В получения отговор комисията бе уведомена, че „*Българска народна банка е извършила проучване на намеренията на български банки за участие във финансирането на разглежданата от вас сделка. В хода на това проучване не са установени нарушения на нормативните правила за осъществяване на банкова дейност.*

Моля също така да имате предвид, че съгласно чл. 63, ал. 1 от Закона за кредитните институции информацията, която БНБ придобива или създава за целите на банковия надзор или във връзка с него е професионална тайна, която не представлява служебна тайна и може да бъде предоставяна само по реда и условията посочени в чл. 64 от същия закон.“

Комисията повторно изиска от ББР да бъде предоставено издаденото от банката писмо на 12.01.2018 г. до „Инерком България“. Въпреки публичните уверения на министъра на икономиката в качеството му на принципал на ББР, че ще разпореди това писмо да бъде предоставено на комисията, до изготвянето на настоящия доклад не е получен отговор.

На проведеното заседание на комисията на 17.04.2018 г. г-жа Милена Стоева – председател на Съвета на директорите на „Инерком България“ заяви, че „*по отношение на финансирането нещата се движат сравнително организирано. Водят се разговори с банки за самото финансиране, които напредват. Ключовият момент е решението на Комисията за защита на конкуренцията, тъй като преди това нищо не може да се случи окончателно, тъй като и банките, които ще финансират, също биха искали да се запознаят с едно такова решение. На*

14 март 2018 г. сме внесли в Комисията за защита на конкуренцията искане за концентрация. Предоставили сме цялата информация на Комисията. Тя, предполагам, вече работи и в законоустановените срокове ще излезе с решение, което всички очакваме“.

Въпреки всички опити и събраната надлежно информация, комисията не успя да установи какъв е източникът на финансиране на предстоящата сделка. По същество ни бе отказано съдействие от страна на Българска народна банка, УниКредит Булбанк и Българска банка за развитие с аргумента, че исканата от нас информация представлява „профессионална тайна“. Това поставя редици конституционни въпроси за самото място и роля на Народното събрание.

Въпреки конфиденциалността на тези частно-правни взаимоотношения, общественият интерес би следвало да налага пълна прозрачност по този въпрос. Без яснота от къде е финансирането и как е обезпечено не можем да бъдем сигурни кой ще бъде крайният собственик на този обществено-важен актив. Запитаните банки не отричат, а се оправдават и извиняват с „профессионална тайна“. От това може да се направи извод, че информацията за ангажирането им в процеса за закупуване на активите на ЧЕЗ от „Инерком България“ е вярна. Странната потайност за това предизвиква само съмнения и спекулации. Без отговора на тези въпроси не можем да бъдем сигурни кой ще бъде действителния купувач на активите на ЧЕЗ в България. Международната практика показва, че обикновено банките предоставящи финансиране за сделки от такъв мащаб са горди с това, че участват в сделките и не се притесняват да го оповестят. Участията им в такива сделки носят само позитиви.

Действията на българските институции с оглед на техните законови отговорности.

Министерски съвет

От страна на комисията бе отправена покана към Министър-председателя за изслушване на заседание. Г-н Борисов отказа да се яви пред комисията лично, а в писмен отговор до нас заяви:

„Не мога да коментирам детайли по сделката, свързана с придобиване на активите на ЧЕЗ Груп България, защото моите изявления в конкретния случай биха могли да окажат влияние на арбитражното дело, водено от ЧЕЗ срещу Република България, което не е приключило. За да получите необходимата информация, на заседанието, което организирате, ще присъства министър Владислав Горанов. Министерството на финансите осъществява процесуалното представителство на българската държава пред чужди юрисдикции, включително в международните арбитражни производства.“

Въпросите поставени пред министъра на финансите бяха: защо беше поискана оставката на министъра на енергетиката; отправяно ли е предложение от чешка страна за обратно изкупуване на дяловете; защо едно правителство решава да продаде 33% от ЧЕЗ, а след обявяването на сделката тази позиция беше коренно променена и се заяви, че държавата ще участва в тази сделка. Бе поискана повече информация относно проведената среща на министър-председателя и госпожа Върбакова, на която стана ясно, че държавата е изразила намерение и желание да участва в сделката. Бе поискана информация относно аргументите за вземане това решение от правителството. **Информация бе поискана и относно как и по какъв начин е планирано да реализира евентуалното участие на държавата в тази сделка.**

В отговор на поставените въпроси министърът на финансите заяви, че „*предвид обществената реакция и поставените многобройни въпроси след информацията, че в Република Чехия е подписан предварителен договор между компанията „ЧЕЗ а.с.“ и българската компания „Инерком“ за продажбата на активите и предприятията на ЧЕЗ а.с., в България се е провела среща при министър-председателя по темата с г-жа Гинка Върбакова.*“

На срещата се постави въпросът: дали и при какви обстоятелства е реализирана сделката, на какъв етап е и дали е възможно българската държава да стане част от тази сделка? Тогава от страна на собственика на „Инерком“ се заяви готовност да допусне участие на българската държава в сделката под една или друга форма, като не са обсъждани конкретни методи за участие на държавата, нито конкретни ресурси, които държавата трябва да вложи, ако трябва да се включи в подобна сделка, тъй като от страна на българското дружество, от неговия представител и собственик беше заявено, че подобна информация не може да бъде коментирана преди съгласието на чешката страна, с която те имат договор за конфиденциалност. Тоест българската държава не може да разполага с тази информация официално предварително, без съгласието на чешката страна.

След тази среща ние заявихме, че сме готови на онзи етап в отговор на обществените очаквания и на политическите претенции на отделни партии, на народни представители и експерти, че българската държава трябва да се намеси в тази сделка, въпреки ясното разбиране, че сме правова държава и има ясно установени отговорности, институции, правила и процедури. Ние проведохме тази среща и се разделихме с госпожа Върбакова с уговорката, че тя ще проведе разговор с чешката страна – дали чешката страна е готова да допусне българската държава за участие в подобна сделка. Официален отговор по този въпрос до момента към българското правителство все още няма – нито от българската фирма, нито от страна на чешката фирма.

Това, което обаче искам да Ви заявя – това е консолидирана позиция на всички участници в тогавашната среща, че ние не смятаме, въпреки обществения интерес, че това е методът за защита на интересите на българските граждани, тоест включването на българската държава в една подобна сделка. Такива са препоръките, които лично съм изразявал многократно и мога днес пред Вас да заявя, че подобна позиция е валидна и е консултирана и с министър-председателя.

Оставаме с разбирането, че имаме достатъчно механизми от гледна точка на законодателно равнище и от гледна точка на регуляторно, и съществуващи държавни органи, които регулират конкуренцията и енергийния пазар, и не е необходимо българската държава да придобива и да участва по какъвто и да било начин в тази сделка. Заявявам категорично, че българската държава няма намерение по какъвто и да било начин да участва в придобиването частично или изцяло в стаптиралата и неприключена сделка по оформянето на собствеността на активите на ЧЕЗ а.с. на територията на Република България.“

На изпратен от Комисията писмен въпрос дали са водени разговори с представители на чешкото правителство или ЧЕЗ за обратно изкупуване на активите на ЧЕЗ в България, г-н Борисов заявява, че „*не са водени разговори с представители на чешкото правителство или на ЧЕЗ за обратно изкупуване на активите им в България.*“

Същевременно на същият въпрос в писмен отговор от страна на ЧЕЗ а.с. се твърди, че „*от 2013 година насам, в периода на управление на всяко правителство, представители на ЧЕЗ Груп многократно са предлагали на различни представители на Република България евентуална продажба на българските дружества, притежавани от ЧЕЗ Груп. Република България не изрази положителен интерес към сделката.*“

От изнесената информация можем да направим няколко констатации:

По отношение на сделката нямаше официална позиция на правителството, въпреки това министърът на енергетиката Теменужка Петкова подаде оставка, която след това не беше приета.

Бе проведена среща между министър-председателя и двама министри от правителството с г-жа Върбакова, след която правителството обяви желанието си да стане страна по сделката и да придобие част от активите на дружеството. Съвсем безапелационно г-жа Върбакова веднага се отказа от една-трета от активите, които иска да придобие без да очаква нищо в замяна само в следствие на този разговор и замина за Прага да преговаря как да стане това.

Впоследствие, позицията на правителството претърпя нов обрат от 180 градуса и министър Горанов заяви, че няма никакъв интерес държавата да придобива каквато и да е било част от ЧЕЗ България.

Поради разминавания в отговорите не става ясно дали е предлагано на българското правителство да изкупи обратно активите на ЧЕЗ в България.

Комисия за енергийно и водно регулиране

След многократни изслушвания на председателя на КЕВР и множество зададени писмени въпроси към него може да се обобщи следната информация:

Първи въпрос – дали са проведени регулаторни проверки на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, „ЧЕЗ Електро България“ АД и „ЧЕЗ Трейд България“ ЕАД за периода от 2005 г. до настоящия момент?

Комисията за енергийно и водно регулиране отговоря, че ежегодно извършва проверки, както и през определени регулаторни периоди извършва и одит на лицензиантите „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД.

Заедно с това се издават и административно наказателни постановления там, където са констатирани нередности във функционирането на тези дружества. Няколко примера: извършването на проверката през 2009 г., когато са дадени 22 задължителни предписания със съответни срокове за изпълнение на „ЧЕЗ Разпределение България“ и „ЧЕЗ Електро България“ за изпълнение на лицензионните им задължения. В същото време е дадено ясно указание, че „ЧЕЗ Електро“ трябва да преустанови издаването на тримесечни фактури и да мине към едномесечни такива, което беше до голяма степен проблем, дискутиран широко в българското общество.

През 2010 г., проверката, която е извършена Комисията за енергийно и водно регулиране, констатира, че „ЧЕЗ Разпределение България“ изпълнява решението на Комисията за енергийно и водно регулиране по отношение на пряко присъединените обекти.

Що се касае обаче до битовите абонати, там съответно са издадени административно наказателни постановления поради неспазването на предвидената процедура за преминаване към едномесечен отчет на доставената и консумирана електроенергия

През 2013 г. е осъществен и одит на дейността на „ЧЕЗ Разпределение“. Проверките касаят задължението за осигуряване на необходимите материални запаси и нередности в това отношение. Това са запаси, които са необходими за функциониране на мрежата. Проверяват се действия на дружествата по възлагане на дейности за доставка на стоки и изпълнение на общи условия на дружествата, както и на техническото състояние на енергийните съоръжения в град София.

В резултат на това са издадени констативни протоколи и са установени административни нарушения, като е потърсена административно наказателна отговорност на съответните дружества.

Третата проверка е тази, която беше извършена през миналата – 2017 г., когато трите разпределителни дружества, в това число и „ЧЕЗ Разпределение България“, са проверени относно изпълнение на техните инвестиционни програми. Беше констатирано отклонение, в смисъл на неизпълнение на инвестиционните програми и съответно бяха извършени корекции на необходимите приходи на дружествата. Необходимите приходи са коригирани с близо 8 000 000 лв. поради това неизпълнение, тоест са снижени, а общо за трите електроразпределителни дружества в страната сумата е 3 500 000 лв.

Проверки на дружествата на ЧЕЗ се извършват и в рамките на разглеждането на жалби от страна на Комисията за енергийно и водно регулиране, и съществуващите проверки на дейността по съответните жалби.

През 2017 г. по отношение на „ЧЕЗ Електро България“ са постъпили 190 жалби, а по отношение на „ЧЕЗ Разпределение България“ – 364. Най-често жалбите са относно отчитане на фактурирането на електрическата енергия, свързани с недоволство от качеството на енергията и услугите.

По 65 броя жалби Комисията се е произнесла, че са основателни и е дала задължителни указания на „ЧЕЗ Електро“ и „ЧЕЗ Разпределение“. Има жалби, 129 на брой, които са прекратени поради недопустимост за разглеждане. Такъв е случаят, когато ни се пращат жалби по електронната поща без електронен подпись, без собственоръчен подпись. 51 жалби са прекратени поради това, че дружествата на ЧЕЗ са изпълнилиисканията на жалбоподателя. И има 50 броя жалби, които са прекратени по причина, че те са в съдебна фаза. При разглеждане в съдебните инстанции на съответна жалба никоя държавна институция, включително КЕВР, не може да се произнася.

Вторият въпрос беше „Какви актове за установяване на нарушения са съставени от КЕВР и какви наказателни постановления са издавани въз основа на тях за периода от 2005 г. до настоящия момент?“.

Общо имуществените санкции на двете дружества лицензианти са в общ размер 14 550 000, в това число 207 са наказателните постановления, които са издадени във връзка с извършен през 2014 г. одит на дейността на „ЧЕЗ Разпределение България“, когато само за този одит са наложени имуществени санкции в размер на 4 140 000.

В рамките на тази година продължават да се налагат административно наказателни санкции на базата на продължаващите проверки на дружествата.

Следващ въпрос: „Има ли открити процедури за отнемане на лицензията на някое от дружествата „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, „ЧЕЗ Електро България“ АД и „ЧЕЗ Трейд България“ ЕАД и ако има такива, кога са открити и на какъв етап са към момента?“.

Общо досега има три процедури за отнемане на лицензията на тези дружества.

На 19 февруари 2013 г. Комисията за енергийно и водно регулиране открива две процедури: едната по отнемане на лицензията за дейността разпределение на електрическа енергия, издадена на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, и втората за дейността обществено снабдяване с електрическа енергия, издадена на „ЧЕЗ Електро България“ АД. След представяне на съответните документи, материали на 13 ноември 2013 г. Комисията за енергийно и водно регулиране е прекратила процедурите за отнемане на лицензията както на „ЧЕЗ Разпределение България“, така и на „ЧЕЗ Електро България“.

На 19 март 2014 г. Комисията за енергийно и водно регулиране открива процедура по отнемане на издадената на „ЧЕЗ Електро България“ лицензия за дейността обществено снабдяване с електрическа енергия. Процедурата за отнемане е открита във връзка със съставен акт за установяване на административно нарушение, с който е установено, че като не е платило на НЕК ЕАД свое задължение, дружеството „ЧЕЗ Електро България“ съответно е обвързalo плащането си с удовлетворяване на свои вземания от НЕК, произтичащи на други правни основания.

Такива процедури са открити тогава към трите разпределителни дружества. В резултат на това първо са изискани допълнителни документи от всяко от тези дружества, проведени са открити заседания с изслушване на представителите на дружествата, отговаряне на въпроси и изискване на становища. През 2016 г. започна щателна проверка на представените документи, които са във впечатляващ обем. Първо е разгледана процедурата по отношение на „ЕВН Разпределение“, след 9-месечно проучване на документите тя е прекратена в средата на 2017 г. Втората процедура, която е разгледана, е по отношение на „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ и тя е завършена в края на 2017 г. В момента екип на Комисията проучва документите на „ЧЕЗ Електро“ за завършване на процедурата в рамките на тази година.

Следващ въпрос съгласно нормата в Закона за енергетиката – чл. 53, „разпореждане с имущество, с което се осъществява дейността по лицензирана, може да се извърши само в тяхната цялост след разрешение на Комисията“ счита ли Комисията, че при сделката между „Инерком“ и ЧЕЗ се осъществява разпореждане с имущество, с което се осъществява лицензионна дейност?

Отговора на г-н Иванов: „*Това, което в момента се осъществява, е сделка от частно-правен характер със смяна на собственика на три лицензирани дружества – „ЧЕЗ Разпределение България“, „ЧЕЗ Електро България“ и „ЧЕЗ Трейд България“. Смяната на собствеността сама по себе си не води до това, че на дружествата трябва да бъде променена лицензията или дружествата да се окажат с отнета лицензия. Когато едно дружество има нов собственик, независимо кой е той, Комисията продължава по същия начин и в същия обем да осъществява своите контролни функции, за да не допусне застрашаване на обществения интерес, осигуряване сигурност на енергийната система и доставяне на качествена енергийна услуга на бизнеса и на гражданите. Действително чл. 21, т. 23 от Закона за енергетиката казва, че „Комисията за енергийно и водно регулиране разрешава извършването на разпореждане с имущество, с което се упражнява лицензионна дейност“ и текстът завърши: „от енергийното предприятие“. В момента няма разпореждане с имуществото на никое от трите дружества, които са лицензианти.*

Законът постановява, че ние можем да проверяваме, ако например една част от имуществото на „ЧЕЗ Разпределение“ бъде продадено, примерно трансформаторните постове или, ако щете, подстанции. Тогава те са задължени да искат от нас разрешение и ние се произнасяме.

В тази хипотеза ако считаме, а то явно ще бъде така, че се застрашава сигурността на доставките, както и на цялата енергийна система, ние отказваме и имаме едномесечен срок, за да се произнесем по този начин.

В чл. 92 – от Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката Ви дава пряк отговор на въпроса.

Алинея 2 гласи: „*Процедурата за даване на разрешение се открива по писмено заявление на лицензианта*“, тоест „ЧЕЗ Електро“ или „ЧЕЗ Разпределение“, или „ЧЕЗ Трейд“ трябва да отправят към нас писмено искане и ние съответно да се произнесем в едномесечен срок.“

Този отговор се оспори от членове на комисията. Според тях КЕВР има не само достатъчно права, но и задължения да се намеси и сега по тази сделка, но не иска.

Комисията поиска и информация за заявените и признати инвестиции на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД по дейности от 2005 г. до настоящия момент.

В получената справка от КЕВР са представени заявените от „ЧЕЗ Разпределение България“ АД инвестиции за периода 2005 – 2017 г., както и размерът на одобрените от Комисията инвестиции:

"ЧЕЗ Разпределение България" АД		
Година	Предложение на дружеството (хил.лв.)	Утвърдени от КЕВР (хил.лв.)
2005 г.	67 696	67 696
2006 г.	67 696	67 696
2007 г.	67 696	67 696
2008 г.	90 000	90 000
2009 г.	90 000	90 000
2010 г.	90 000	90 000
2011 г.	90 000	90 000
2012 г.	90 000	90 000
2013 г.	111 030	
2014 г.	111 280	
2015 г.	65 057	65 057
2016 г.	150 292	150 292
2017 г.	66 222	66 222
ОБЩО	1 156 969	934 659

Видно от таблицата, за третия регуляторен период, включващ 2013 г. и 2014 г. КЕВР не е включила инвестиции в регуляторната база на активите.

На въпрос на комисията как се осъществява контролът по изпълнението на инвестициите „ЧЕЗ Разпределение България“ АД от КЕВР е получен следния отговор:

Има приета Методика за осъществяване на контролните правомощия на Комисията по Закона за енергетика и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационни услуги. Съгласно Методиката текущият контрол се осъществява на основа на приети от КЕВР годишни графики за планови проверки. На основание на чл. 76, ал. 4 от Закона за енергетиката, Комисията контролира съответствието на изпълнението на лицензионната дейност с условията на лицензията, включително други условия, посочени в лицензията.

Във връзка с горепосочените разпоредби със заповед от 06.04.2017 г. е разпоредено извършване на проверка на място и по документи на дейността на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД за съответствие на направените инвестиции с изискванията на издадената му лицензия за дейността „разпределение на електрическа енергия“.

В резултат на извършената проверка е съставен констативен протокол, изготовен е доклад, разгледан и приет на закрито заседание на Комисията.

На 12.04.2018 г. е разпоредено извършването на планова годишна проверка по документи и на място на дейността на „ЧЕЗ Разпределение

България“ АД. Проверката обхваща периода 01.01.2015 г. до 31.12.2017 г. и предстои да бъде извършена в периода от 18.04.2018 г. до 15.05.2018 г.

Получената от регулятора информация налага определени изводи и поставя редица въпроси пред дейността му.

На каква база се определя размерът на инвестициите за всеки следващ регуляторен период. Как се планира разширението на системата и с кого го се съгласува? По какъв принцип се разделят плановите инвестиционни разходи от разходите за отстраняване на аварийни ситуации? По какъв начин се гарантира и удостоверява качеството на предлаганите услуги, в това число точното и навременно отчитане на консумирана електроенергия, бърза реакция при аварийни ситуации?

Установено е, че след приватизацията са възникнали проблеми свързани с качеството на услугите предоставяни от новия собственик, а именно:

- Чести изключвания в мрежите за средно и ниско напрежение;
- Големи отклонения от номиналното ниво на напрежението.

В процеса на текущо наблюдение на дружествата от страна на регулятора се установява, че те не извършват достатъчно инвестиции за ремонт и експлоатация на съоръженията на електрическите мрежи, влошено качество на електроснабдяването.

Може да констатираме загуба на доверие в механизма на ценообразуване, следствие на формалния подход при разглеждането на внесените от дружествата бизнес планове за съответните ценови периоди. Липсата на еднозначно съответствие между нивата на инвестиции, качеството на услугите и цената на ел. енергия за крайния потребител.

Служби за сигурност

От предоставената информация на закритото заседание на комисията с представителите на ДАНС и ДАР, стана ясно, че от 2010 г. службите са регистрирали намеренията на ЧЕЗ за излизане от българския пазар. Информацията за това, водените разговори с потенциални купувачи и други интереси е предоставяна на българското правителство и други компетентни институции. По-подробна информация се съдържа в *Приложение 1*.

Контролът на такъв вид обекти и процеси с висока степен на рисък за обществото, имащи жизненоважни функции за безопасността и сигурността на населението често е недостатъчна и неясно уредена от организационно-управленска гледна точка.

Заштата на обектите от ЕКИ (енергийна критична инфраструктура) се осъществява на базата на процедура определена с ПМС № 181 от 20 юли 2009 г. за определяне на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност.

В посоченото постановление в Сектор „Енергетика“, стратегически обекти фигурират: Електрически подстанции – 400 kV „София запад“, 750 kV „Варна“, 400 kV „Червена могила“, 400 kV „Благоевград“ и кабелни линии на територията на гр. София – 110 kV „Левски“, 110 kV „Дондуков“ и 110 kV „Руски“.

Анализът на казуса с ЧЕЗ показва, че по отношение критичната инфраструктура, проблематиката е разработена доста подробно, но само и основно от гладна точка на терористични заплахи. В същото време има значими рискове от технологичен характер, от природни бедствия, от неконтролирани и опасни за обществото бизнес интереси, от масови безредици и пр., които не са разработени и отчетени в достатъчна степен от законодателството – както по отношение на точното им дефиниране и оценка, така и по отношение на отговорностите за тяхната превенция и за реакция в случай на настъпване. Поради това периодично възникват казуси с неадекватна реакция и спорове около отговорностите, както в случая с промяната на собствеността на най-голямото енергоразпределително дружество в България.

Всички те определено показват, че както охраната, така и оперативното обслужване на обекти и процеси от такъв тип не е адекватно на обстановката и потребностите на обществото.

Това определено налага необходимостта от по-ясна и по-точна нормативна регламентация. Включване на голяма част от активите и дейностите на енергоразпределителните дружества в енергийната критична инфраструктура с ясно дефинирани и институционалните отговорности за тяхната защита.

От получения отговор от ДАНС относно въпроса извършени ли са проверки на финансовите посредници по сделката с ЧЕЗ, в качеството им на лица по чл. 4, чл. 10, чл. 47, ал. 1, чл. 66, чл. 98, ал. 4 и чл. 106, ал. 1 от Закона за мерките срещу изпирането на пари, се установяват съществени пропуски по отношение прилагането на закона.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ.

В противовес с другите европейски страни България е направила изпреварващи действия в приватизацията преди създаването на необходимата реформирана среда. Успешно извършените реформи са механизъм за повишаване доверието на чуждите инвеститори и за осигуряване на необходимите особено големи инвестиции за енергетиката при ниски рискови премии и диверсифициран риск.

Нито енергийната, нито приватизационната стратегии не дефинират дългосрочните цели, заради които се извършва приватизацията.

Нито едно от правителствата, осъществили етапите на приватизацията след 2003 г. не прави усилие да коригира нередностите.

Общите получени от двата етапа на приватизацията приходи, в периода 2003-2012 г., са в нетен размер от 661 054 000 лв.

Характерна черта на приватизацията в енергетиката е, че Комисията за енергийно и водно регулиране изцяло е изолирана от процеса на приватизация. Нещо повече, тя е обвързана с решението на Агенцията за приватизация, с което се определя купувачът по приватизационна сделка за продажба на обособени части. При приватизацията е налице конфликт от една страна между стремежа на държавата да продаде при най-добри ценови условия и от друга страна - регуляторните функции, осъществявани от КЕВР по отношение на цените на електрическата енергия. Наличието на това противоречие не е решено в ЗЕ през целият обследван период.

Общата констатация е, че приватизационният договор от 2005 година не предоставя достатъчно активни инструменти, подпомагащи контрола му. Едновременно с това договорите дават достатъчно широка организационна и икономическа свобода за приемане на действия от страна на електроразпределителните дружества, в съответствие с чл. 8 на договора, при нарушаване, на които не следват санкции.

Например забраната за прехвърляне на офшорни дружества, като в договорната клауза се дава дефиниция за офшорно дружество по смисъла на договора. При нарушаването на това задължение няма отделно предвидени санкции в приватизационния договор.

Купувачът се съгласява да не прекъсва предоставянето на услугите, които дружествата са длъжни да предоставят в съответствие с лицензиите, издадени им от КЕВР, съгласно закона за енергетика. При нарушение на това задължение няма отделно предвидени санкции в приватизационния договор.

Размерът на инвестиционните разходи не е задължително условие в приватизационния договор. Отчетена е ролята на КЕВР. Съгласно действащото законодателство електроразпределителните дружества са в регуляторен режим по отношение на ценообразуването и в лицензионен по отношение на функционирането им.

Повишаването на качеството на услугите, включително качеството на доставяната електрическа енергия трябва да се приема като стратегическа задача с дългосрочен хоризонт, изискващ много средства и усилия.

Ефективността на контрола от страна на регулятора не отговаря на очакванията и следва да се повиши чрез промяна на нормативната уредба и усилване на административния и експертния му капацитет. Необходимо е КЕВР да обхване по подробно проблемите на инвестиционния процес в разпределителното дружество, тъй като той не е достатъчно ефективен.

Изпълнението на инвестиционните програми до голяма степен се дължи на отчетените средства за нови присъединявания и изкупуване на енергийни обекти, а не толкова за развитие на мрежата.

Инвестициите са част от капиталовите разходи и намират отражение в т.нар. регуляторна база на активите. Регуляторната база на активите включва подробно обосновани от дружеството инвестиции и има пряко влияние при формирането на цената на електрическата енергия.

Необходимо е обектите да се приоритизират въз основа на техническите показатели за ефективност на инвестициите – намаление на технологичните разходи в резултат на единица инвестиция или подобряване на надеждностните показатели в резултат на инвестициите.

КЕВР е институция с регулативни и надзорни правомощия. На комисията е предоставена лицензираща власт да издава, променя и прекратява лицензии на енергоразпределителните дружества, но няма правомощия да разрешава, съответно да одобрява сделки с дялови участия в лицензираните дружества. Държавата се е лишила от необходим инструмент за защита на обществения интерес.

Пазарното развитие на енергийния сектор, което е заложено като принципен подход, предопределя и по-нататъшното развитие на ефективни регуляторни механизми за дейността на естествените монополи и защита на правата на потребителите. Това означава все по-ефективен контрол на естествените монополи - операторите на мрежи и намаляване и постепенно ликвидиране на дейностите по контрол на доставките и крайното потребление. От такава гледна точка държавният енергиен регулятор трябва да продължава да се укрепва институционално.

Необходимо е включване на голяма част от активите и дейностите на електроразпределителните дружества в енергийната критична инфраструктура с ясно дефинирани и институционалните отговорности за тяхната защита. Нормативно трябва да се определят обектите, дейностите и процесите с висока степен на риск от гледна точка на интересите на обществото, при фактическата реализация на който биха настъпили значими негативни последствия за големи групи от населението или за сигурността и обществения ред в страната. Трябва да се разработи и въведе система за класификация на обектите и процесите, придружена със съответната методика за оценка на риска.

Изложената по-горе нормативна и фактическа обстановка от своя страна налагат извода, че упражняването на контрол по отношение утвърдените със Закона за енергетиката стандарти в отношенията между операторите на електроразпределителните мрежи, крайните снабдители и техните клиенти следва да бъде продължено. От изключително силният обществен отзив, който предизвика предстоящата сделка за прехвърляне на капитала на дружествата на ЧЕЗ Груп в България, сред които и краен

снабдител и оператор на електроразпределителна мрежа, следва изводът, че би трявало да подлежи на допълнителен анализ в каква степен следва контролът от страна на енергийния регулятор да бъде упражняван и върху сделки с капитала на енергийни предприятия. В тази връзка следва да се подчертава и едно изпреварващо събитие, станало факт през време на работата на Временната комисия. На 26 април 2018 г. Народното събрание на Република България прие на второ четене поправки в Закона за енергетиката. С изменението в закона се предостави правомощие на Комисията за енергийно и водно регулиране да разрешава действия по разпореждане с дялове и акции, представляващи повече от 20 на сто от капитала на търговски дружества, които осъществяват лицензионна дейност по пренос и разпределение на електрическа, топлинна енергия или газ, с оглед гарантиране сигурността на доставките, защитата на националната сигурност и обществения ред.

Тази сделка е нагледен пример за липса на законово определени механизми, с които държавата да осъществява надзор върху обществено значими сделки в енергетиката.

На тази база могат да се изведат следните констатации и препоръки:

КОНСТАТАЦИИ:

1. При първия етап на приватизацията в периода 2003 – 2005 г. в стремежа си скороство да осъществи приватизацията на ЕРД държавата допуска процесът да се осъществи в условията на развиваща се нормативна среда. В последствие това се оказва предпоставка за спорове между държавата и чуждестранните инвеститори;

2. Решението за първоначална продажба на 67% от акциите лишава държавата от възможност да влияе съществено на важните решения на дружествата и по този начин да следи за опазването на обществения интерес;

3. Продажбата на остатъчното количество акции на държавата през 2012 г. не допринася за коригирането на установените вече слабости, а напротив, задълбочава ги. Пълното раздържавяване на сектора само частично изпълнява заложените финансови и стратегически цели. То води и до рисък от последващо придобиване на ключови за националната сигурност предприятия от дружества, които не отговарят на основната цел на приватизационната стратегия, а именно „*силни и опитни стратегически инвеститори, които да инвестират и управляват ЕРД дългосрочно*“;

4. От работата на Комисията по отношение на планираната продажба на дружествата на ЧЕЗ Груп България е видно, че кандидат-купувачът „Инерком България“ ЕАД не би могъл да отговори на

изискванията за „опитен стратегически инвеститор“, ако същото бе в сила поради следните съображения:

- „Инерком България“ ЕАД не отговаря на нито един от критериите, които България е заложила като изисквания за инвеститорите през 2004 г.;
- Представителите на „Инерком България“ ЕАД не обясниха по какъв начин и от къде ще осигурят необходимите средства за закупуването на дружествата на ЧЕЗ Груп България;
- Запитаните в хода на работата на Комисията кредитни институции по същество отказаха да предоставят необходимата за изясняване на въпроса информация. Изключение прави „Първа инвестиционна банка“, която открыто оповести водените от нея разговори с „Инерком България“ ЕАД и заявения от нея интерес чрез издадено писмо за подкрепа (letter of comfort) за финансиране на сделката в размер до 80 000 000 евро.

5. По отношение на действията на българските институции с оглед на техните правомощия след официалното оповестяване от страна на ЧЕЗ за избор на купувач, Комисията установи следното:

- Изявленията на отделни представители на българското правителство могат да бъдат определени като непоследователни. Най-ярки примери за това са заявената, но негласувана оставка, на министъра на енергетиката, както и рязката промяна на позициите от искане за пълен контрол върху сделката до отказ от всякакво участие;
- Твърдението на министър-председателя от 27.02.2018 г., че не е запознат с развитието на процесите по придобиването на ЧЕЗ не отчитат регулярните информации, предоставяни от службите за сигурност на българското правителство и други компетентни институции за намеренията на ЧЕЗ и разговорите, водени с потенциални купувачи;
- Твърдението на министър-председателя и министъра на финансите, че не са водени разговори за закупуване на ЧЕЗ от страна на българската държава влиза в пряко противоречие с уверението от страна на ЧЕЗ, че на всички български правителства от 2013 г. до сега е предлагано да закупят дружеството;
- В следствие на дебата в Комисията по отношение на правомощията на КЕВР се установи, че регулаторът не намира основание да контролира такъв тип сделки, така както го прави по повод разпореждане с част от имуществото, с което се извършва лицензионна дейност. В последствие с голямо мнозинство бе приет ЗИД на Закона за енергетиката, който дава такива правомощия на регулатора.

ПРЕПОРЪКИ:

1. Министерският съвет на Република България да извърши задълбочен анализ относно изпълнението на заложените цели на правителството в приетата Стратегия за приватизация на електроразпределителните дружества в Република България (приета с Решение № 426 от 11.06.2003 г. и одобрена от Народното събрание на 29 юли 2003 г.). Обект на анализа и оценка трябва да бъдат постигнатите технически, икономически и социални параметри.

2. Министерският съвет на Република България да ревизира ПМС № 181 „за определяне на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност“ в частта му сектор „Енергетика“, включвайки основни активи и дейности на електроразпределителните предприятия.

3. Службите за сигурност да предоставят детайлен анализ на действията си по планираната продажба на дружествата на ЧЕЗ Груп в България по отношение на своевременното и качествено информиране на компетентните органи на изпълнителната власт. Анализът да бъде предоставен за обсъждане на парламентарната комисия за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения.

4. Българската народна банка да предостави по надлежния ред на Народното събрание информация относно поетите финансови ангажименти от български банки за предстоящата сделка с „Инерком България“ ЕАД за придобиване на активите на ЧЕЗ България в страната.

V. Приложения.

1. Приложение 1. Обобщена информация от проведеното на 27 март 2018 г. закрито заседание и постъпилите класифицирани документи от Службите за сигурност.

2. Приложение 2. Списък на документи, изискани от Временната комисия за установяване на всички факти и обстоятелства във връзка с приватизацията и планираната продажба на дружествата на ЧЕЗ Груп България.

СПИСЪК

на документи, изискани от Временна комисия за установяване на всички факти и обстоятелства във връзка с приватизацията и планираната продажба на дружествата на ЧЕЗ Груп в България

1.	19.03.2018 г. ВЧЕЗ-829-00-1	Писмо от Конфедерация на независимите синдикати в България и Конфедерация на труда „Подкрепа“
2.	30.03.2018 г. ВЧЕЗ-853-81-5	Писмо от Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол - относно приватизационната процедура за продажба на държавното участие в размер на 67% от капитала на „Електроразпределение-Столично“ ЕАД, гр. София, , „Електроразпределение-София област“ ЕАД, гр. София и „Електроразпределение-Плевен“ ЕАД, гр. Плевен; - относно приватизационната процедура за продажба на остатъчното държавно участие в размер на 33% от капитала на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и на 33% от капитала на „ЧЕЗ Електро България“ АД; - следприватизационен контрол.
2.1	11.06.2003 г.	Препис от Решение № 426 за приемане на Стратегия за приватизация на електро-разпределителните дружества в Република България.
2.2	24.06.2003 г.	Препис от Решение № 521 на Министерски съвет за приемане на допълнение на Стратегията за приватизация на електроразпределителните дружества в Република България.
2.3	17.09.2003 г.	Писмо до Изпълнителния директор на Агенцията за приватизация.
2.4	29.10.2012 г.	Протокол № 594 на Българска фондова борса - София, във връзка с провеждането на смесен закрит аукцион за приватизация чрез публично предлагане на акции – осъществени продажби.
2.5	29.10.2012 г.	Протокол № 595 на Българска фондова борса.
2.6	30.10.2012 г.	Протокол № 596 на Българска фондова борса.
2.7	30.10.2012 г.	Протокол № 597 на Българска фондова борса.
2.8	31.10.2012 г.	Протокол № 598 на Българска фондова борса.
2.9	31.10.2012 г.	Протокол № 599 на Българска фондова борса.
2.10	01.11.2012 г.	Протокол № 600 на Българска фондова борса.
2.11	01.11.2012 г.	Протокол № 601 на българска фондова борса.
2.12	02.11.2012 г.	Протокол № 602 на Българска фондова борса.

- 3. 02.04.2018 г.** Писмо от Комисията за енергийно и водно регулиране:
ВЧЕЗ-853-81-4
- за проведени регулаторни проверки на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, „ЧЕЗ Електро България“ АД и „ЧЕЗ Трейд България“ ЕАД за периода от 2005 до настоящия момент;
  - Какви актове за установяване на нарушения са съставени от КЕВР и какви наказателни постановления са издавани въз основа на тях за периода от 2005 г. до настоящия момент;
  - Има ли открити процедури за отнемане на лицензията на някое от дружествата, кога са открити и на какъв етап са към момента.
- 4. 02.04.2018 г.** Писмо от Министерски съвет.
ВЧЕЗ-853-81-7
- 5. 02.04.2018 г.** Писмо от „УниКредит Булбанк“ АД за поемане на финансови ангажименти.
ВЧЕЗ-853-81-10
- 6. 05.04.2018 г.** Писмо от Агенция за държавна финансова инспекция за извършени финансово проверки на дейността на дружествата в групата на ЧЕЗ в България за периода 2005 до днес.
ВЧЕЗ-853-81-12
- 7. 10.04.2018 г.** Писмо от „Първа инвестиционна банка“ АД за поемане на финансови ангажименти.
ВЧЕЗ-853-81-10
- 8. 11.04.2018 г.** Писмо от „Инерком България“ ЕАД в отговор на поставените въпроси от синдикалните организации.
ВЧЕЗ-853-81-20
- 9. 12.04.2018 г.** Писмо от Министерски съвет по допълнително поставени въпроси.
ВЧЕЗ-853-81-24
- 10. 13.04.2018 г.** Писмо от ЧЕЗ а.с. Груп Чехия за сделката на ЧЕЗ Груп с Инерком.
ВЧЕЗ-853-81-15
- 11. 16.04.2018 г.** Писмо от Българската банка за развитие за поемане на финансови ангажименти.
ВЧЕЗ-853-81-11
- 12. 17.04.2018 г.** Писмо от „Инерком България“ ЕАД в отговор на поставените въпроси от синдикалните организации.
ВЧЕЗ-853-81-20

13.	17.04.2018 г.	Писмо от Комисията по финансов надзор за одобрените проспекти за приватизация на миноритарния държавен дял в „ЧЕЗ Електро България“ АД и „ЧЕЗ Разпределение България“ АД.
13.1	30.03.2012 г.	Копие на Проспект на „ЧЕЗ Електро България“ АД.
13.2	03.05.2012 г. РГ-05-1562-1	Копие на заявление за потвърждаване на проспект за първично публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар.
13.3		Копия на декларации на лицата, отговорни за информацията в проспекта на „ЧЕЗ Електро България“ АД.
13.4	23.08.2012 г. № 37	Препис-извлечение от Протокол за приемане на коригиран проспект за продажба на пакет от акции и за допускане на търговия на регулиран пазар.
13.5	24.08.2012 г. № 1943	Копие от Протоколно решение от заседание на изпълнителния съвет на Агенцията за приватизация и следприватационен контрол.
13.6	19.09.2012 г. № 949-ПД	Копие от Решение на Комисията за финансов надзор за потвърждаване на коригирания проспект
13.7	30.03.2012 г.	Копие на Проспект на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД
13.8	03.05.2012 г. РГ-05-1563-1	Копие на заявление за потвърждаване на проспект за първично публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар.
13.9		Копия на декларации на лицата, отговорни за информацията в проспекта на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД.
13.10	23.08.2012 г. № 37	Препис-извлечение от Протокол за приемане на коригиран проспект за продажба на пакет от акции и за допускане на търговия на регулиран пазар.
13.11	24.08.2012 г. № 1943	Копие от Протоколно решение от заседание на Изпълнителния съвет на Агенцията за приватизация и следприватационен контрол.
13.12	19.09.2012 г. № 950-ПД	Копие от Решение на Комисията за финансов надзор за потвърждаване на коригирания проспект.
14.	17.04.2018 г.	Писмо от Комисия за енергийно и водно регулиране за извършен контрол на инвестиционната дейност на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД.
14.1		- Приложение 1 – заявен и одобрен инвестиционен план на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД за 2008 – 2012 г.; заявен и одобрен инвестиционен план на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД за 2015 – 2017 г.

14.2		- Приложение 2 – Методика за осъществяване на контролните правомощия на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, април 2014 г.
14.3	18.07.2013 г. № Е-Дк-214#1	Копие на доклад за извършен одит на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, Енерго-Про Мрежи“ АД и „ЕВН България Електро-разпределение“ ЕАД на основание Решение № ПАМ-1 от 25.03.2013 г. и Решение № ПАМ-2 от 10.04.2013 г. на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране и заповед на Председателя на ДКЕВР № 3-Е-88 от 10.04.2013 г., допълнена със Заповед № 3-Е-91 от 16.04.2013 г.
14.4	12.05.2014 г. № Е-Дк-173	Копие на регулаторен одит, разпореден със заповед № 3-Е-1 от 02.01.2014 г. на Председателя на Председателя на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране.
15.	19.04.2018 г. ВЧЕЗ-853-81-29	Писмо от Българска народна банка за извършено проучване на намеренията на българските банки за участие във финансирането на сделката.
16.	27.04.2018 г. ВЧЕЗ-853-81-18	Писмо от Главен прокурор на Република България за извършена проверка в информационната система на Прокуратурата на Република България. - копие с данни от информационния масив на Прокуратурата, относно лицата участващи в сделката; - справка от информационния масив на Прокуратурата за проверки и водени досъдебни производства за Никола Молчан; - справка от информационния масив на Прокуратурата за фирми, в които имат участие Гинка и Славчо Върбакови.
17.	27.04.2018 г. ВЧЕЗ-853-81-25	Писмо от Министерство на икономиката за предоставяне на информация, свързана с раздържавяването на електроразпределителните дружества през 2004 г., последващата приватизация на миноритарните дялове на държавата в „ЧЕЗ Електро България“ АД и „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и платените дивиденти на държавата от дружествата в периода 2004-2012 г.
17.1	27.09.2002 г. № 1286	Решение на Агенцията за приватизация.
17.2	08.10.2002 г. № 12/594	Писмо до Министерство на енергетиката и енергийните ресурси.

- 17.3 - Избор на консултант при раздържавяването на електроразпределителните дружества.
- 17.4 27.01.2003 г. Пълен анализ на седемте електроразпределителни дружества, изготвен от консултанта по сделката – БНП „Париба“ и представен на Министерство на енергетиката и енергийните ресурси през месец януари 2003 г. (*английски*).
- 17.5 17.09.2003 г.
№ 05.04-18 Писмо до Агенция за приватизация за приета с Решение на Министерски съвет № 426 от 11.06.2003 г. Стратегия за приватизация на електроразпределителните дружества в България и допълнение към Стратегия за приватизация на електроразпределителните дружества в България, прието с Решение на Министерски съвет № 521 от 24.07.2003 г.
- 17.6 27.11.2003 г.
№ 12-00-1075 Становище на Министерство на икономиката, относно приватизацията на електроразпределителните дружества 2003 г.
- 17.7 14.01.2004 г.
№ 12-00-31 Писмо от Министерство на икономиката до Агенцията за приватизация относно приватизация на електроразпределителните дружества.
- 17.8 19.03.2004 г.
№ 12-00-352 Писмо от Министерство на икономиката до BNP PARIBAS за приватизация на електроразпределителните дружества
- 17.9 24.02.2004 г.
№ 91-00-91 Становище от Министерство на икономиката, относно приватизацията на електроразпределителните дружества 2004 г.
- 17.10 17.04.2004 г.
№ 91-00-187 Становище от Министерство на икономиката, относно предложения за преработване на Документите по сделката, въз основа на коментари на допуснатите до заключителния етап на конкурсите за приватизация на електроразпределителните дружества участници.
- 17.11 17.05.2004 г.
№ 9101/470 Становище на Министерство на енергетиката и енергийните ресурси, относно приватизацията на електроразпределителните дружества – май 2004 г.
- 17.12 17.05.2004 г.
№ 91-00-187 Становище от Министерство на икономиката, относно предложения за преработване на Документите по сделката, въз основа на коментари на допуснатите до заключителния етап на конкурсите за приватизация на електроразпределителните дружества участници.
- 17.13 Писмо от консултантите по сделката с електроразпределителните дружества, относно становището на Министерството на икономиката по нея – 01.03.2004 г. (*неподписано и неизведено*)
- 17.14 Доклад (с приложения) от министъра на енергетиката и енергийните ресурси, относно информация за

		приватизационната процедура на българските електроразпределителни дружества и необходимото институционално съдействие за успешното ѝ приключване.
17.15	15.09.2005 г. № 93-00-1278	Доклад от заместник-министър на икономиката и енергетиката, относно преглед на изпълнението на сключените приватизационни договори за седемте електроразпределителни предприятия в частта на разпоредбите за разпределението на печалбата за 2004 г. и информация за внасянето на дължимия от предприятието дивидент за държавата.
17.16	02.11.2011 г. № 12-00-1864	Писмо от Министерство на икономиката, енергетиката и туризма до Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол, относно даване съгласие за намаляване на държавното участие в „ЧЕЗ Електро България“ АД, гр. София и „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, гр. София по смисъла на чл. 28, ал. 7 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол.
17.17	08.11.2011 г. № 92-00-07-254	Отговор от Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол, относно даване на съгласие по смисъла на чл. 28, ал. 7 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол за намаляване на държавното участие.
17.18	08.12.2011 г. № 26-Д-199	Писмо от „Държавна консолидационна компания“ ЕАД с приложен Протокол № 21 от заседание на Съвета на директорите, относно приватизация на 33% от капитала на „ЧЕЗ Електро България“ АД и 33% от капитала на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД.
17.19	29.11.2011 г. № РД-21-164	Протокол на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, с който се увеличава капитала на „Държавна консолидационна компания“ ЕАД и се изменя устава на компанията (с утвърден устав). Писмено съгласие на вносителя на непарична вноска по чл. 73, ал. 1 от Търговския закон.
17.20	06.12.2011 г. № 26-Е-383	Доклад от Евгени Ангелов, заместник-министър на икономиката, енергетиката и туризма, относно приватизацията на участието на „Държавна консолидационна компания“ ЕАД в капитала на „ЧЕЗ Електро България“ АД, „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, „Е.ОН България Продажби“ АД и „Е.ОН България Мрежи“ АД.
17.21	09.12.2011 г. № РД-21-204	Протокол на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, относно даване на разрешение за

		разпоредителни сделки с дълготрайни финансови активи на дружеството, и съгласуване реда и условията за продажба по смисъла на Закона за приватизация и следприватационен контрол.
17.22	09.12.2011 г. № 26-Ц-34	Писмо от Министерство на икономиката, енергетиката и туризма до „Централен депозитар“ АД, относно прехвърляне на безналични акции от сметката на Държавата по сметката на „Държавна консолидационна компания“ ЕАД от капитала на „ЧЕЗ Електро България“ АД.
17.23	09.12.2011 г. № 26-Ц-35	Писмо от Министерство на икономиката, енергетиката и туризма до „Централен депозитар“ АД, относно прехвърляне на безналични акции от сметката на Държавата по сметката на „Държавна консолидационна компания“ ЕАД от капитала на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД.
17.24	12.12.2011 г. № 12-00-1864	Писмо от Министерство на икономиката, енергетиката и туризма до Агенция за приватизация и следприватационен контрол с приложени разрешения за продажбите на дяловете на „ЧЕЗ Електро България“ АД и „ЧЕЗ Разпределение България“ АД.
17.25	08.11.2011 г. № 1284	Протоколно решение от заседание на Изпълнителния съвет на Агенцията за приватизация и следприватационен контрол за съгласие за намаляване на държавното участие в капитала на „ЧЕЗ Електро България“ АД и „ЧЕЗ Разпределение България“ АД. С приложен Препис от Решение № 399 от 14.06.2010 г. на Министерски съвет за прехвърляне на пакети от акции на търговски дружества с 50 на сто държавно участие в капитала.
17.26	13.05.2011 г. № 1673-А	Решение на Агенцията за приватизация и следприватационен контрол за откриване на процедура за провеждане на конкурс за избор на инвестиционен посредник за продажбата на 33% от капитала на „ЧЕЗ Електро България“ и 33% от капитала на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД.
17.27	26.06.2011 г. № 3225-П	Решение на Агенцията за приватизация и следприватационен контрол за определяне на „Централна кооперативна банка“ АД, гр. София за инвестиционен посредник за продажбата на 33% от капитала на „ЧЕЗ Електро България“ и 33% от капитала на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД. Приложени Мотиви на Изпълнителния съвет на Агенцията за приватизация и следприватационен контрол.

- 17.28 14.07.2011 г.
№ 12-00-1170
- Писмо от Министерство на икономиката, енергетиката и туризма до Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол, относно метода на продажбата на 33% от капитала на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, „ЧЕЗ Електро България“ АД, „ЕВН България Електроразпределение“ АД и „ЕВН България Електроснабдяване“ АД.
- 17.29 08.12.2011 г.
№ 12-00-1864
- Писмо от Министерство на икономиката, енергетиката и туризма до Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол, за апортиране в капитала на „Държавна консолидационна компания“ ЕАД правото на собственост върху 33% от акции от капитала на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД.
- 17.30 30.09.2010 г.
- Протокол от Извънредно общо събрание на акционерите на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД.
- 17.31 30.09.2010 г.
- Протокол от Извънредно общо събрание на акционерите на „ЧЕЗ Електро България“ АД.
- 17.32 05.10.2010 г.
№ Е-26-Ч-26
- Писмо от „ЧЕЗ Разпределение България“ АД до Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, относно предоставяне на банкови данни във връзка с изплащане на дивиденти на акционерите на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД.
- 17.33 07.10.2010 г.
№ 26-Ч-41
- Писмо от „ЧЕЗ Електро България“ АД до Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, относно предоставяне на банкови данни във връзка с изплащане на дивиденти на акционерите на „ЧЕЗ Електро България“ АД.
- 17.34 12.10.2010 г.
№ 26-00-01
- Писмо от Министерство на икономиката, енергетиката и туризма до Управителния съвет на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, относно решение от Общото събрание на акционерите за изпращане на дивидент.
- 17.35 12.10.2010 г.
№ 26-00-01
- Писмо от Министерство на икономиката, енергетиката и туризма до Управителния съвет на „ЧЕЗ Електро България“ АД, относно решение от Общото събрание на акционерите за изпращане на дивидент.
- 18. 30.04.2018 г.**
ВЧЕЗ-853-81-26
- Отговор на писмо от Министерство на енергетиката, относно в каква степен са изпълнени заложените цели на правителството в приетата Стратегия за приватизация на електроразпределителните дружества в Република България – 2003 г.

На заседание, проведено на 10 май 2018 г., докладът за дейността на Временната комисия за установяване на всички факти и обстоятелства във връзка с приватизацията и планираната продажба на дружествата на ЧЕЗ Груп в България беше приет с **9 гласа „за“**, без „против“ и **2 гласа „въздържали се“** и предлага на Народното събрание да приеме следния проект на решение:

Проект!

РЕШЕНИЕ

по Доклада за дейността на Временната комисия за установяване на всички факти и обстоятелства във връзка с приватизацията и планираната продажба на дружествата на ЧЕЗ Груп в България

Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 37 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РЕШИ:

1. Приема Доклада за дейността на Временна комисия за установяване на всички факти и обстоятелства във връзка с приватизацията и планираната продажба на дружествата на ЧЕЗ Груп в България.

2. Министерският съвет на Република България да извърши задълбочен анализ относно изпълнението на заложените цели на правителството в приетата Стратегия за приватизация на електроразпределителните дружества в Република България (приета с Решение № 426 от 11.06.2003 г. и одобрена от Народното събрание на 29 юли 2003 г.). Обект на анализа и оценка трябва да бъдат постигнатите технически, икономически и социални параметри.

Срок – 31 декември 2018 г.

3. Министерският съвет на Република България да ревизира ПМС № 181 „за определяне на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност“ в частта му сектор „Енергетика“, включвайки основни активи и дейности на електроразпределителните предприятия.

Срок – 31 декември 2018 г.

4. Службите за сигурност да предоставят детайлен анализ на действията си по планираната продажба на дружествата на ЧЕЗ Груп в България по отношение на своевременното и качествено информиране на компетентните органи на изпълнителната власт. Анализът да бъде предоставен за обсъждане на парламентарната комисията за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по закона за електронните съобщения.

5. Българската народна банка да предостави по надлежния ред на Народното събрание информация относно поетите финансови ангажименти от български банки относно предстоящата сделка с „Инерком България“ ЕАД за придобиване на активите на ЧЕЗ България в страната.

ВНОСИТЕЛИ:

**ЖЕЛЬО БОЙЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВРЕМЕННАТА КОМИСИЯ**

АЛБЕНА НАЙДЕНОВА

ВАЛЕНТИН НИКОЛОВ

ДЕЛЯН ДОБРЕВ

ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ

ЕЛХАН КЪЛКОВ

НИКОЛАЙ АЛЕКСАНДРОВ

ПЛАМЕН ХРИСТОВ

ПОЛИНА ЦАНКОВА-ХРИСТОВА

РАМАДАН АТАЛАЙ

СЕРГЕЙ КИЧИКОВ

ТАСКО ЕРМЕНКОВ

КРУМ ЗАРКОВ

ПЕТЪР ПЕТРОВ